50th Year of Publication   స్వర్ణోత్సవ సంవత్సరం

Regd. No H. NL. 18   విడిప్రతి 50 పైసలు   శుక్రవారం 10-10-1980

హల్లో!
మీరు పెండ్లి గుడ్డలు ఎక్కడకొనాలని
ఆలోచిస్తున్నారు?
నా పెండ్లికి ఈ కోకే
నెల్లూరి కాపువీధిలోని
విమల్ శిల్క్ హౌస్
లో కొన్నాను.
మీరు ఒక్కసారి ఆ షోరూంకు
వెళ్ళి చూడండి!
వారు అందమైన డిజైన్ల "విమల్"
మిల్లు నుండి ప్రత్యేకముగా పెండ్లిళ్ళ
కొరకే తెప్పించియున్నారు.

జమీన్ రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగారు

సంపుటి 51   సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి   సంచిక 41

రామా స్టీల్స్
(హోల్ సేల్ ఇనుప వ్యాపారులు)
ట్రంకురోడ్డు - సిమ్లా హోటల్ వద్ద
నెల్లూరు-3 ఫోన్ : 2017
రెసి : 2027
అన్నిరకముల ఇనుపసామానులు
విక్రయించబడును.
మరియు మా అనుబంధ సంస్థ
సౌత్ ఈస్ట్ కోల్ కంపెనీ ద్వారా
రాతిసి బొగ్గు (కోల్) కొరకు
మమ్ములను సంప్రదించండి

అంజయ్యేది అనుమానమే!
జనార్దనరెడ్డి ప్రయత్నం విఫలమే!
ఎన్నిక రేపే; ఐనా అయోమయమే!

మా రాజకీయ పరిశీలకుడు

లక్ష్మీనారాయణసింగ్ ఈరోజు (10 తేది) సాయంత్రానికే హైదరాబాదు చేరుకుంటారంటున్నారు. నాయకుని ఎన్నిక రేపే (11 తేది) జరుగుతుందంటున్నారు. కాని ఈరోజువరకు పార్టీసమావేశం నోటీసుకూడా ఎవ్వరికీ అందలేదు. ముఖ్యమంత్రి డాక్టరు చెన్నారెడ్డిగారు అదెంతవని అంటున్నారనుకోండి!

ఎన్నిక రేపంటున్నా, ఈక్షణంవరకు అభ్యర్థి ఎవరైంది బయటకు పొక్కనే లేదు. అదీకాక చెన్నారెడ్డిగారి రాజాపలుకులు, పార్టీకార్యదర్శుల ప్రకటనలు, 9 తేది సాయంత్రం తారనాకలోని తన సౌధంలో ముఖ్యమంత్రి ఏర్పాటుచేసిన తన అనుకూలురైన పార్టీసభ్యుల సమావేశం-ఇవన్నీచూస్తుంటే అనుమానం కలుగుతున్నది. పార్టీలో తనకుమెజారిటీ వుందని ముఖ్యమంత్రి చెప్తున్నాడు, సమయంవస్తే రుజువుచేయగలననికూడా అంటున్నాడు. 11 తేది సమావేశంసంగతి తనకు తెలియదంటున్నాడు; అసమ్మతీయులు ఏకువర్గాలుగా చీలిపోయారంటున్నారు. ఈ సమయంలో ఈప్రకటనల ఉద్దేశ్యమేమిటి? గందరగోళం సృష్టించడమా? అసమ్మతీయులను బెదిరపెట్టి తనవైపుకులాగుకోవడమా? నాయకత్వ ఎన్నికకు అడ్డుపడడమా? మొత్తానికి ఏదో ఎత్తుగడ వుంది

—కొరవ 12వ పేజీలో

మా ఖాతాదార్లకు

విజ్ఞప్తి

కాఫీ బోర్డువారు కాఫీగింజలమీద కనీసపు ధరలను పాత రేట్లమీద 26-9-80 తేదినుండి కిలోఒకటికి రూ. 1.40 నుండి రూ. 2.00 వరకు పెంచినందువలన 10-10-80 వ తేది నుండి మా కాఫీపొడి రేట్లను ఈ విధముగా మార్పుడమైనది. కనుక ఖాతాదార్లు గమనించవలసినదిగా కోరుచున్నాము.

స్పెషల్ డీలక్స్ ప్యూర్ కాఫీపొడి 1కిలో	రు	21-00
స్పెషల్ ప్యూర్ కాఫీపొడి	,,	20-00
ప్లాంటేషన్ కాఫీపొడి [ప్యూర్]	,,	18-00
రెడ్‌లేబిల్ కాఫీపొడి	,,	18-00
హోటల్ బ్లెండెడ్ కాఫీపొడి	,,	15-00
డీలక్స్ ఫ్రెంచి కాఫీపొడి	,,	16-00
ఫ్రెంచి కాఫీపొడి 1000 గ్రా		13-30
500 గ్రా		6-80
250 గ్రా		3-50
100 గ్రా		1-50
50 గ్రా		0-75

నిర్మల కాఫీవర్క్సు

ట్రంకురోడ్డు – నెల్లూరు-1
ఫోన్సు: 280, 886

సంజయ్ సమాధికి పాలరాతి మందిరమే కట్టిస్తున్నారు!

నేను స్వయంగా అడిగితే మట్టిగ ఇస్తారు-కాని, నా చేత చూస్తే పెను గిస్తారు!

అది ఎగతాళి!

కాని, ఇప్పుడది నిజమైంది - నమ్మ నమ్మకపో!

ఉత్తర్వులేకుండా సంజయ్ సమాధి శాంతివనంలో కట్టినారు గనక, దాని నేల మట్టం చేశారు, ఆకస్మికంగా!

ఆతర్వాత చలవరాతితో ఆ ప్రదేశంలో సమాధిని కట్టడానికి పూనుకున్నారు. దీనికి ఉత్తర్వులు వచ్చినవా?

గవర్నమెంటు అంటే అంత ఎగతాళి చేసేంకారాదు. మన ప్రధానమంత్రి సూక్ష్మ గ్రాహి! ఆమెకు తెలిసినన్ని మెళకువలు ఎవరికీ తెలియవు.

ఏ రాజకీయవేత్తలోనూ ఏకీభవించే వారు అందరూ వుంటారు. అట్లే, మన ప్రధానమంత్రి రాజకీయాలతో ఏకీభవించ లేనివారి సంఖ్య తక్కువేమీ కాదు. వారిలో ఎవరైనా సరే ప్రధానమంత్రి శక్తిని గూర్చి తక్కువ అంచనా వేయరు.

ఇనప్పటికీ ఆమె వ్రభుత్వంలో యిట్టి అప్రస్తుతం జరగడం విచిత్రంగా వున్నది.

చుండి జగన్నాథం

• • •

ఇక రాజీవ్ గాంధీనిగూర్చి మేమిది వరకే తెలియజెప్పినదైనం ఆక్షరాలా నిజ మవుతున్నది. మన బేగంపేట విమానాశ్ర యంలోనే ప్రత్యక్షంగా అ ప్రదర్శన జరి గింది. రాజీవ్ కోసం తావత్రియపడేవారి అగచాట్లు పదివేలు! కాని, రాజీవ్ మాన సిక ఆరోగ్యానికి ఇంతవరకు భంగం కలగ లేదు. ఇకమీదకూడా కలగదని మా విశ్వాసం.

సలక్షణమైన రాజకీయతత్వమే ఒక వ్యక్తి జీవితానికిగాని, ఒక కుటుంబజీవితానికిగాని, గ్రామజీవితానికిగాని, దేశజీవితానికిగాని జీవగర్ర!

○ ○ ○

ఇరాక్-ఇరాన్ యుద్ధం నడుస్తూనే వున్నది. ఐక్యరాజ్యసమితి కల్పించుకున్నది. మన పొరుగునగల పాకిస్తాన్ ఇండియా, కలహించేదేశాలకు, ఇంకా ఇతర దేశాలకు శాంతియాత్ర చేస్తున్నారు - ఈ పంక్తులందేసరికి ఫలితం విదితమై వుంటుంది.

కర్ణాటక, మహారాష్ట్ర సరిహద్దులలో వచ్చిన జగడాలు, ఇతర దాక్షిణ్యాతులు

-కొరవ 10వ పేజీలో

మాట కచేరి

'గోపి'

* ఇందిరాగాంధీ అ(ధిక)మూల్యగ్రంథం!

* 'శంకరాభరణం' మీద రిసెర్చ్!

ఇందిరాజ్యంలో ధరలు మండిపో తున్నాయంటూ మనవాళ్లంతా చేసే కాకిగోల విసివిసి విసిగిపోయి, తర్వాత మందిపోయి, తనవు నరకంధరకూడా మందించేసినట్లుంది ఇందిరాగాంధి! ఆమె ఒక పుస్తకం రాసిం దట; దానిపేరు 'ఎటర్నల్ ఇండియా' (Eternal India) అట; అది 258 పేజీలగ్రంథమట; వెల అక్షరముల నాలుగువందల రూపాయలట! దాని సరు కునుబట్టి సైజునుబట్టికాకపోయినా, ఖరీదును బట్టయినా, అది మహాగ్రంథం అనక తప్పరు. పైగా పాతిక్కా ఈదేశాన్ని పరి పాలిస్తున్న సోషలిస్టు ప్రధాని రాసిన గ్రంథంకాబట్టి అదిసా ఇస్తూ మహా గ్రంథమే అవుతుంది. మరి అంతటి మహా గ్రంథంవెల నాలుగువందలరూపాయలైనా లేకపోతే ఏంబాగుంటుంది చెప్పండి!

ఇంతకూ సదరు మహాగ్రంథంలో రాయబడిన మహాఅమూల్యమైన, మహా ఆశ్చర్యకరమైన, మహా అసాధారణమైన మహా అసామాన్యమైన మహావిషయా లేమిటో తెలుసుకునే మహాఅవకాశం మనవాళ్లకులేదు. ఐతే ఇటీవల 'సూర్య' వంటి ఇందిరాభజన పత్రికల్లో వచ్చిన ప్రకటనల వగైరాలు చూసినతర్వాత, అది నిజంగానే మహాగ్రంథమేమోననే గట్టిఅనుమానం పీడిస్తోంది.

'బుక్ ఆఫ్ ది సెంచరీ' (Book of the Century) అని కీర్తించుకున్నారీ

—కొరవ 10వ పేజీలో

ఆర్. సి. నెం. ఎ 7/8260/85 తేది 30-9-80

జిల్లా పరిషత్తు కార్యాలయము : నెల్లూరు

జీప్ వేలం నోటీసు

నెల్లూరు జిల్లాపరిషత్తు ఆధీనములో నున్న ల్యాండ్ రోవరు జీప్ APN 868 ను తే 27—10—80 ది మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు 5.00 గంటలకు మధ్య నెల్లూరు జిల్లాపరిషత్తు ఉప ముఖ్య కార్యనిర్వాహణాధికారి గారిచే బహి రంగ వేలములో విక్రయించబడును. ఏ కారణము చేతనైననూ ఆ రోజున సదరు క్రయం పూర్తిగాని యెడల మరుసటి రోజుకుగాని, అప్పటికప్పుడు తెలియచేయబడి మరొక తేదీకి గాని, వాయిదా వేయబడును. కార్యాలయము పనిచేయు ఏ రోజునైననూ ఉదయం 10.00 గంటల నుండి సాయంత్రము 5.00 గంటల మధ్య జీపును చూడవచ్చును.

వాహనము నెంబరు : ఏ. పి. యస్. 868.

(ల్యాండు రోవరు జీపు)

—: షరతులు :—

1. పై జీపు వేలంలో, జిల్లాపరిషత్తు సభ్యులు పాల్గొనరాదు.
2. వేలంలో పాల్గొనదలచినవారు, స్వయముగా గాని, వారి తరపున అనుమతి పొందిన ఏజంటు ద్వారా గాని, వేలంలో పాల్గొనుటకు అను మతించబడుదురు. గుంటూరు పంచాయితిరాజ్ మూవరింజింజెంటు యింజనీరు వారిచే నిర్ణయింపబడిన, తక్కువ వేలం పాట ధర రూ. 3 000/- అందులో సగము రూ. 1,500/- (ఒక వెయ్యి, అయిదు వందల రూపాయలు) ధరావత్తుకు చెల్లించిన మీదట మాత్రమే వేలంలో పాల్గొనుటకు అంగీకరించబడుదురు. గెలుపొందని పాట దారుల ధరావత్తుకు పైకము వేలం పాట ముగించిన వెంటనే తిరిగి వాపసు చేయబడును.
3. నిర్ణయించబడిన ధరకన్నా హెచ్చు పాటదారు పేరున వేలం పాట కొట్ట వేయబడును. పై నిర్ణయము జిల్లాపరిషత్తు వారి అంగీకారము నకు లోబడి యుండును. ఎట్టి కారణములు తెలుపకయే వేలంపాటను నిరాకరించుటకు, గాని, అంగీకరించుటకు గాని, జిల్లాపరిషత్తు వారికి హక్కు గలదు.
4. వేలంపాట నిర్ణయము తెలియజేయబడిన తరువాత, హెచ్చు పాట దారు, 7 రోజులలోగా, లోగడ చెల్లించిన ధరావత్తు మొత్తము మిన హాయించి మిగిలిన పాట మొత్తము నెల్లూరు జిల్లాపరిషత్తు నిధుల (జనరల్) కు స్టేటు బ్యాంకులో జమ కట్టవలెను. అట్లు జమకట్టని యెడల ధరావత్తు మొత్తమును కోల్పోవును జీపు తిరిగి బహిరంగముగా వేలము వేయబడును.
5. హెచ్చు పాటదారు స్వంత ఖర్చుపై నెల్లూరు జిల్లాపరిషత్తు కార్యా లయములో రూ. 1-50 స్టాంపు పై అగ్రిమెంటు నిర్ణయించిన ఫార ములో, వ్రాసి యివ్వవలెను, సదరు అగ్రిమెంటు జిల్లాపరిషత్తు ఉప ముఖ్య కార్యనిర్వాహణాధికారిగారు, ఆమోదించిన పిదప, అన్ని విధములైన, నియమ నిబంధనలు పూర్తిచేసిన పిదప, జీపు అతనికి స్వాధీనము చేయబడును.

యమ్. వ్యాసకుమార్,
ఉపముఖ్యకార్యనిర్వాహణాధికారి,
జిల్లాపరిషత్తు - నెల్లూరు.

అనగనగా ఒక కుచేలపురం- అందులో పోలీసుల జులుం!

అదొకఊరు. ఈ పుణ్యభూమిలో ఇలాంటి లాటి పల్లెపట్టుల్లో అదీఒకటి. దానికి పేరే దైనా వుండవచ్చు-ప్రస్తుతానికి కుచేలపురం అనుకుందాం. ఏదో వంకాయపురనో, పల్లి కాదు వారనోకాక, ప్రత్యేకంగా కుచేలపురం అని ఎందుకన్నామంటే, అది 'కుచేలుల' పురం గనుక!

ఏటా పిలవకుండానే వచ్చి పలకరించి పోయే అనావృష్టి, ఆ వాడకు అప్తబంధువు. పొమ్మనితరిమినా పోని ఆకలి, అనారోగ్యం, పేదరికం ఆ కుచేలుల దగ్గరిచుట్టాలు.

ఆ ప్రాంతంలో, ఇటువంటి కుచేల వాడలు లెక్కలేనన్ని! వారందరికీ, బంది పోట్ల నాయకుడు 'మోహన్ బంది', తల్లీ, దండ్రి, గురువు, దైవం! ఈ ఆరాధనవల్ల, పాపం ఈ బక్క ప్రాణులు భూస్వాముల కన్నెర్రకు గురయ్యారు, వారికి అండగా పోలీసులు నిలిచారు.

○ ○ ○

మసక మసక చీకటివేళ. అడవినుంచి గ్రామస్తులు ఒక్కొక్కరుగా గూళ్ళకు చేరుతున్నారు. ఈలోగా బ్రహ్మాండమైన పోలీసుదళం ఒకటి ఊరిని చుట్టుముట్టింది 300 మంది వుంటారేమో వారు. వారికి తోడుగా భూస్వాముల గూండాదళం చేరింది. బందిపోట్లు ఆ ఊరిలో తలదాచు కున్నారని అనుమానమట-అందుకువచ్చారు వారంతా!

కళ్ళుమూస్తే కలలో కన్పించే దయ్యా నికే జడుసుకొనే గొర్రెలాంటి అది, కళ్ళ ఎదుట అన్ని దయ్యాలు తిరుగాడుతుంటే ఇక నిద్రేముంది. ఆగ్రామానికి ఆ రాత్రి కాళరాత్రి కావడంలో వింతేముంది!

తెల్లవారింది. గడిసెలలోనివారందరినీ ఊరిబయటకు తరిమారు. పోలీసులు, గూం డాలు కలసి ఊరంతా గాలించారు. బంది పోట్లు కాదు. వారి వాసనలు కూడా లేవక్కడ! ఆ వైఫల్యంతో పోలీసుల లోని 'మనిషి' లొంగి, 'పశువు' బయటకు వచ్చింది. ఇక దాని పైశాచిక నృత్యం వేరేచెప్పాలా! ఆ దాటికి గుడిసెలు నేలమట్ట మయ్యాయి; కుండా చొప్పి బ్రద్దలయ్యాయి. అయినా కసి చల్లారలేదు.

ఊరిలైటకువస్తే, గొర్రెలమందలావున్న గ్రామస్థుల సమూహం. బందిపోట్లు ఎక్కడవున్నారో చెప్పమని వారిని లాఠీ లతో ప్రశ్నించారు, కుహాక దాయనెల్లలో ఒత్తిడిచేశారు. తెలిస్తేకదా చెప్పడానికి, ఆ మౌనం పోలీసులను, భూస్వాములను రెచ్చగొట్టింది. ఇక అంకటితోసరి! ఆ పీంవిహారంలో మానం కోల్పోయిన అత

—కొరవ 10వ పేజీలో

ఈవారం....

శ్రీ పెంచలనరసింహస్వామివారి దేవస్థానం

పెంచలకోన - రాపూరుతాలూకా నెల్లూరుజిల్లా

తలనీలాలు వేలం ప్రకటన

పైదేవస్థానముతాలూకు సుమారు 1031 కిలోల కూడంగట్టలనీలాలు 14-10-80 తేది మంగళవారం ఉదయం 10 గంటలకు నెల్లూరు టౌన్ రంగ నాయకులపేటలో ఎండోమెంట్సుశాఖ అసిస్టెంటు కమీషనరుగారి ఆఫీసులో బహిరంగ వేలములో విక్రయించబడును. సదరు వేలంలో పాల్గొనదలచినవారు రు 500/- లు ప్రథమ ధరావత్తు చెల్లించి పాల్గొనవలయును. వేలం ఖాయ మైన వెంటనే హెచ్చుపాటదారు ప్రథమ ధరావత్తుతో పాటలో 1/4వంతుడబ్బు చెల్లించవలయును. ఇతర షరతులు వేలం సమయములో తెలియచర్చబడును.

వెంట్రుకల వివరం		కిలోలు
1. విడిబిక్కు వెంట్రుకలు	సుమారు	818
2. పీసు వెంట్రుకలు		77
చిక్కుతీయబడినవి		
3. సుమారు 6" నుండి 12" పొడుపుగల ముడులు		48
4. ,, 12" నుండి 18" ,,		37.5
5. ,, 18" నుండి పైబడిన పొడుపుగల ముడులు		39
6. తెల్లవెంట్రుకలు (అన్ని సైజులు)		13.5
	మొత్తం	1031.00

వేలంరోజు ఉదయం 9 గం॥ నుండి వెంట్రుకలు పరిశీలించుకోవచ్చును.

బి. రాజగోపాల్ రెడ్డి
ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు

పెంచలకోన, 3-10-80

గొర్రెలా? గౌరవసభ్యులా?

నాయకత్వ సమస్య లేసైనా పరిష్కారమవుతుందో, ఇట్లనే ప్రతిష్టంభన కొనసాగుతుందో ఈ సంపాదకీయం వ్రాస్తున్న సమయానికి తెలియదంలేదు. అది పరిష్కారం కావచ్చు. కాకపోవచ్చు కాని, దీనివల్ల కాంగ్రెస్ పార్టీ బలహీనపడింది; ఇందిరాగాంధి ప్రతిష్ట కోల్పోయింది; పార్టీ సభ్యులు గొర్రెలనిపించుకున్నారు.

ఇందిరాగాంధీ పార్టీ సభ్యులను గొర్రెలుగా పరిగణించడమే కాదు. పార్టీ సభ్యులుకూడా గొర్రెలుగానే ప్రవర్తించారు. లేకుంటే ఇంతమంది మంత్రులు, ఇంతమంది సభ్యులు నాయకత్వంవల్ల అవిశ్వాసాన్ని వ్యక్తం చేసినపుడు, దాంతో పార్టీలో, ప్రభుత్వంలో ప్రతిష్టంభన ఏర్పడినపుడు, అసమ్మతివాదులనేవాళ్ళు అది పనిగా ఆందోళన చేస్తున్నపుడు, వాటన్నిటినీ నిర్లక్ష్యంచేసి, ఏదీ తేల్చకుండా కాలం గడపడమేమిటి? చెన్నారెడ్డికి వ్యతిరేకంగా తామొక నిశ్చితాభిప్రాయానికొచ్చినపుడు, ఏ పరిస్థితుల్లోనూ ఆయన నాయకుడుగా కొనసాగడానికి లేదను కున్నపుడు, అసమ్మతీయులుమాత్రం విన్నపాలు చేయడంగా, ఢిల్లీచుట్టూ ప్రదక్షిణాలుచేస్తూ, పత్రికా ప్రకటనలిస్తూ కాలం వ్యర్థం చేయడమేమిటి?

పార్టీలో క్రమశిక్షణ వుండితీరవలసిందే; నాయకురాలిపట్ల విధేయత సైతం అవసరమే కాని దేనికైనా పరిమితివుండాలి; ఔచిత్యం వుండాలి. కాని నాయకత్వం విషయంలో అవి రెండూ లేకుండాపోయాయి. నాయకత్వ మార్పు అనే అసమ్మతీయుల కోర్కె సమంజసమని, అవసరమని తాను భావిస్తే, ఇందిరాగాంధీ వెంటనే పరిష్కారం చేసివుండాలి. లేదా మార్పుకు ఇది సమయంకాదనుకుంటే స్పష్టంగా చెప్పివుండాలి. అట్లనే, చెన్నారెడ్డి కొనసాగడం తమకు సుతరామూ సమ్మతం కాకుంటే, ఆయన మంత్రివర్గంలో కొనసాగడం తమకు సిగ్గుచేటనుకుంటే అసమ్మతీయ మంత్రులుకాని, సభ్యులుకాని పరిష్కారాన్ని అమ్మగారి దయకు వదలి విన్నపాలరాయుళ్ళుగా వ్యవహరించి వుండకూడదు; తక్షణ పరిష్కారం అనివార్యం చేసివుండాలి. ఇందిరాగాంధీఅనిర్ణయ,నిర్లక్ష్యాలవల్ల; అసమ్మతీయుల అతివిధేయతవల్ల కాంగ్రెస్ పార్టీకే పరిమితం కావలసిన ఈ సమస్య ప్రజలసమస్య అయిపోయింది: ప్రజలు అసహ్యించుకునే స్థితికి వచ్చింది.

నాయకుని మార్పుకు ఇక ఏ మాత్రం వ్యవధి లేదని, ప్రత్యామ్నాయం, అభ్యర్థి విషయంలో ఇందిరాగాంధీ ఒక నిర్ణయానికి రాలేకున్నదని నెలల పర్యంతంగా వార్తలు వస్తున్నాయి. అభ్యర్థి నిర్ణయం జరిగి, పేరు పత్రికల్లో రేడియోల్లో వచ్చిన తర్వాతకూడా వెనుకబోయింది. ఇప్పుడు 11 తేదీ ముహూర్తం ఒకటి ప్రచారంలో వుంది; అదీ అమలు జరుగుతుందనే నమ్మకం ఈ క్షణంవరకు లేదు అసలు నాయకత్వ ఇందిరాగాంధీ నామినేట్ చేయడమేమిటి? దానికి ఇక్కడి అందరూ తలలూపడమేమిటి? ఇం.కాం. సభ్యులందరూ ఆమె పలుకుబడితో ఎన్నికైన మాటనిజమే; ఆమెపట్ల విశ్వాసం చూపడమూ ధర్మమే. కాని ఇంత పెద్ద పార్టీ, అంతమంది సభ్యులు తమ స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యాలను,వ్యక్తిత్వాన్ని ఆమెకు అప్పగించి, మోరలెత్తి ఢిల్లీవైపు చూస్తూ కూర్చోవడం వరువా? వీరందరి స్వేచ్ఛను హరించడం ఆమెకు భావ్యమా?

నాయకత్వ ఎన్నికచేసే సాంప్రదాయం కాంగ్రెస్ అగ్రనాయకత్వానికుంది; సర్దార్ పటేల్ హయాంలో ఆయనకే ఎదురుతిరిగినవాళ్లే ఎన్నికైన ఫలితాను త్రాగించడంకూడా వుంది. కాని తల్వకి రహస్య ఓటింగుద్వారా పార్టీ అభిప్రాయాన్ని తీసుకొని, మెజారిటీపొందిన అభ్యర్థిపేరును మైనారిటీ వ్యక్తి ప్రతిపాదించి, నాయకునిఎన్నిక నిష్పాటిగా జరిగించనిచ్చేవారు. దానివల్ల పార్టీలో మెజారిటీసభ్యుల విశ్వాసాన్నిపొందినవ్యక్తి నాయకుడు కావడమేగాకుండా, పార్టీసభ్యుల మాటకు విలువ ఇచ్చినట్లయ్యేది అంతకంటే ప్రధానం, ప్రజాస్వామ్యపద్ధతిని గౌరవించడం. ఇప్పుడదంతా పోయింది, ఇందిరాగాంధీయే సర్వస్వం. ఆమె మాటే వేదం అయిపోయింది. పార్టీ సభ్యులు, ప్రజాస్వామ్యము నామకార్థమే. దీనివల్ల పార్టీసభ్యుల అభిప్రాయానికి, నాయకత్వానికిమధ్య పెద్ద అగాథం ఏర్పడిపోతున్నది, వారిమధ్య సంబంధం కృత్రిమమైపోతున్నది, నాయకుని బాధ్యత ఇందిరాగాంధీకేకాని, పార్టీకి కాకుండాపోతున్నది, అవిధంగా ఏర్పడేమంత్రివర్గాలు పార్టీకే కాదు, ప్రజావిశ్వాసానికీకూడా దూరమవుతున్నాయి.

ప్రజాస్వామ్యంలో ఇది ఆరోగ్యకరంకాదు. ఈ పరిస్థితికి ఇందిరాగాంధీ నొక్కరినే నిందించలేము: ఇందులో పార్టీ సభ్యుల బాధ్యతే ఎక్కువ. భయంతోనో, పదవీవ్యామోహంతోనో తమ స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యాలను, హక్కులను వీరు ఆమెకు అప్పగిస్తున్నారు. ఆమెస్వీకరిస్తున్నది. దీనివల్ల ఏకవ్యక్తి అధినేత్వం నెలకొంటున్నది. ప్రమాదకరమైన దోరణి

ఇది. పార్టీ సభ్యులు గొర్రెలనిపించుకోవడంకాదు. ఆమె వారిని గొర్రెల క్రింద పరిగణించడంకాని భావ్యంకాదు. తాము గౌరవ సభ్యులమనే స్పృహ వారికుండాలి. గౌరవ సభ్యులుగా వారిని ఆమె గుర్తించాలి. నాయకత్వ వ్యవహారంలో ఆ విధంగా జరగడంలేదు.

★

గ్రామాలలో చక్కెర పంపకం- అంతా అవకతవకల మయం!

కరువులదేశం మనది. అందులో చక్కెరకరువు అందరికీ సంబంధించినది. అదేమీ విచిత్రమో, దేశంలో చెరకు ఉత్పత్తి పడిపోలేదు, చక్కెర మిల్లులూ మూతపడలేదు. కాని, హఠాత్తుగాచక్కెర కరువుమాత్రం వచ్చిపడింది. కరువుతో కంట్రోలూ రావడం సహజమేకదా!

ఈ కంట్రోలు చక్కెర పంపకం పట్టణాల్లో ఎట్లావుందోకాని, పల్లెల్లో మాత్రం అటిందరగా, అరాచకంగా జరుగుతున్నది.

మనజిల్లా విషయమే చూడండి. గ్రామంలోని అందరికీ సంతృప్తిగా పంపకం జరుగుతున్నా సాధ్యకత్వం ఒక్కటైనావున్నదా?

కొన్ని గ్రామాలకు తగినంత చక్కెరే ఇవ్వడంలేదు. చాలీచాలకుండా సరఫరా చేయడంవల్ల, గ్రామాలలో అసంతృప్తి రేకెత్తుతున్నది. అదీగాక, కంట్రోలు రేటు (రూ. 2.85) కు అమ్మాలంటున్నారు. కానీ, బస్తాలు పల్లెలకు చేరవేసేఖర్చు డీలర్లే భరించాలట. ఈ ఖర్చుభరిస్తూ, డీలరు కంట్రోలురేటుకు అమ్మలేడు. కిలోకి కనీసం మూడురూపాయలైనా తీసుకోవాల్సి వుంటుంది.

గ్రామాలలో కుటుంబాల అవసరాలను అంచనావేసుకుని, పంపకం చేస్తారు. కానీ, గ్రామ రాజకీయాలవల్ల అది అపోహలకు, అపనిందలకు కారణమవుతున్నది.

ఇవన్నీ ఒకఎత్తు. డీలర్లనియామకంలో జరుగుతున్న అవకతవకలు ఒక్కటే ఒక ఎత్తు: డీలర్ల నియామకమంతా రాజకీయ ప్రాబల్యంతోనే జరుగుతున్నది. పార్టీలుండే గ్రామాలలో ఇది సహజంగా అలజడి కల్గిస్తుంది. అందువల్ల, కొన్ని గ్రామాలలో డీలర్ల సంఖ్య ఏడుదాకా పోతున్నది. రాజకీయ వర్గాలను సంతృప్తి పరచడానికి, అధికారులకు ఇంతకంటే వేరేమార్గం కన్పిస్తున్నట్టులేదు.

డీలర్ల సంఖ్య పెరిగినా, గ్రామాల చక్కెర బ్లాక్‌మార్కెట్‌కి పోవడం మాత్రం మామూలుగానే జరిగిపోతున్నది బ్లాకులో చక్కెర అమ్మడి రూపాయలవుతున్నందువల్ల ఇప్పుడు అందరూ కంట్రోలు చక్కెర కోసం ఎదురుచూస్తున్నారు. అందరికీ అడిగినంత ఇవ్వడం ఏ డీలరుకూ సాధ్యంకాదు కాబట్టి తోచినంతయిచ్చి మిగతది బ్లాకులో అమ్ముకుంటున్నారు. కొందరటిలేరు.

ఇట్లా ప్రతిక్షణంలోనూ చక్కెర పంపకం అటిందరగా, అసాతవకగా జరుగుతున్నది. దీనివల్ల కొన్నిగ్రామాలలో వర్గాలు ఏర్పడడమూ జరుగుతున్నది.

—కొరవ 8వ పేజీలో.

సినిమా పొరపాట్లు

సినిమా పత్రికలలో ఇటీవల పొరపాట్లు చాలా తరచుగా దొర్లుతున్నాయి. ఆ మధ్య ఖుర్బానీలో పాటపాడిన గాయని పేరు తప్పు వ్రాశారు. మహిళ కళాదినోత్సవ వేడుకలు (సెప్టెంబరు, 28) మ్యాకర్ లాండ్స్ హోటల్‌లో జరిగితే, సవేరా అని వ్రాశారు. తమిళ చిత్రాల గురించి రాస్తూ, (అక్టోబరు, 3) 'ఒరుతలైరాగం' బదులు, 'ఒరుతవైరాగం' అన్నారు. అది

మేము-మీరు

అలంకార్‌లో ఆడుతుంటే దేవికాంప్లెక్స్ అని పొరబడ్డారు. ఇవన్నీ స్థూలిమోటయట తప్పులు: ఇక లోపలివి ఎన్నో పొరపాట్లు ఎట్లా తెలుస్తాయి? నీవీ పరిశీలించి దిద్దుకుంటే బాగుంటుంది.

మద్రాసు —టి.వి. వసంతకుమారరెడ్డి

—కొరవ 8వ పేజీలో

ఖాళీస్థలము, కొట్లు అమ్మకము

నెల్లూరు, న్యూటాకీస్ ఎదుట. 83 సుబేదారుపేట రోడ్డులో ఉండు 10 అంకణముల స్థలము. కొట్లు అమ్మబడును. మంచి వ్యాపారస్థలం.

— వివరములకు —

పి. వి. చలపతిరావు,
18, త్యాగరాజరోడ్డు - మద్రాసు-17.

కేరళ దేశ ప్రసిద్ధిపొందిన హస్త రేఖా నిపుణుడు, గురువాయూర్ దేవస్థాన జ్యోతిష్యులు.

శ్రీ ఆర్. సి. అయ్యర్

మీ చేతిలోని రేఖలను బట్టి జర్మను పద్ధతిలో మీ జీవిత విశేషాలను లాభనష్టములు విపులముగా గ్యారంటీగా తెలుపబడును. నేటి నుండి 18-10-80 వరకు మాత్రమే.

అశోకా హోటల్
రూం. నెం. 104
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.
ఫోన్ : 2342 2343, 2344.

గ్రామ్స్ : డిగ్నిటీ ఫోన్ : 415, 436

"మైకో" సర్వీసు వారము

★

తే 20-10-80 ది నుండి 25-10-80 వరకు

మైకో ఫ్యూయల్ పంపు మీ డీజిలు ఇంజనుయొక్క హృదయము వంటిది అజాగ్రత్తలవలన దాని సున్నితమైన విడిభాగములు దెబ్బ తినును, అవి ధరల మార్పుటకు విపరీతమైన ఖర్చు, దారి మధ్యలో బండి ఆగిపోవుట వంటి నష్టములకు గురికాగలరు.

మైకో ఫ్యూయల్ పంపును సంరక్షించుకొనుటకు, తగు జాగ్రత్తలు సలహాలు యివ్వగలందులకై మైకో కంపెనీలో శిక్షణ పొందిన పనివారలతో పై తేదీలలో.

"సర్వీసు వారము" ను

మేము నిర్వహించబోవుచున్నాము.

పై సర్వీసు వారములో మీ పంపులో మార్చబడు విడిభాగములపై 5% తగ్గింపు, లేబరు చార్జీలపై గూడా 50% తగ్గింపు లభించగలదు. పై సర్వీసు వారములో మా కార్యాలయమునకు విచ్చేసి పై అవకాశములను వినియోగించుకొన ప్రార్థన.

ఇండస్ట్రియల్ ఇంజనీర్స్

"మైకో" అధికారపూర్వక విక్రేతలు
16/624 ఆర్. ఆర్. స్ట్రీట్
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు

BOSCH SERVICE

MICO SERVICE

ఆంధ్ర నాటక రంగస్థలంమీద 'కబీరు'గా జీవించి, తనకుతానేసాటి అనిపించి అజరామరఖ్యాతి నార్జించిన అసాధారణ ప్రజ్ఞాధురీణుడు

పర్వతరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి

❀❀❀ శత జయంతి సంస్మరణ ❀❀❀

"కహెూ....."

అనన్యసాధారణంగా, అనుకరణ దుస్సాధ్యంగా, మధురగంభీరంగా వినవచ్చిన ఆ పిలుపుతో ఆంధ్రనాటకరంగం ఒక్కసారి పులకించిపడింది. ఎక్కడిదా పిలుపు! ఎవరిదాకంఠం!

పర్వతరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి

అప్పటికే 'భక్తరామదాసు' నాటకాన్ని ఎందరో మహాజనులు, ఎన్నోవందలపర్యాయాలు ప్రదర్శించారు. అప్పటికే ఆంధ్ర నాటక ప్రేక్షకులకి రామదాసు, కబీరు చిరపరిచితులు. అలాంటి ఆంధ్రనాటక రంగస్థలంమీద పర్వతరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి గారు పాదం మోపేదాకా 'భక్తరామదాసు'-ఇంకా కచ్చితంగా చెప్పాలంటే, రామదాసు నాటకంలోని భక్తకబీరు పాత్రకు గుర్తింపే కాదు, రాణింపుకూడా రాలేదు. రామచంద్రారెడ్డిగారితోనే కబీరు, కబీరుతోనే రామచంద్రారెడ్డి తెలుగు నాటకరంగంమీద చిరంజీవులయ్యారు.

పర్వతరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డిగారి శతజయంతి సంవత్సరమిది. బళ్ళారి రాఘవాచారి అంతటి ప్రాతవస్మి శతజయంతే ఏస్సారంగా, విస్తృతంగా జరుగుతుండడం చూసినప్పుడు, ఇక రామచంద్రారెడ్డిగారి శతజయంతిని ఎవరూ పట్టించుకోవకపోవడం ఏ మంత విచారించవలసిన విషయంగా కనబడదు ఏమైనా, ఎవరు జరిపినా ఎవరు జరపకున్నా, ఆయన శతజయంతి ఆంధ్ర నాటకాభిమానులందరికీ-ప్రత్యేకించి నెల్లూరీయులకు-సంస్మరణ యోగ్యం.

పర్వతరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి పుట్టిన తేదీ నెల వగైరా వివరాలు లేవుగానీ, సంవత్సరం మాత్రం 1880. కోవూరు తాలూకా ఇందుపూరు గ్రామంలో మూకలపాటి వారింట పుట్టిన రామచంద్రారెడ్డిని, చిన్ననాటనే ఆయన పెదతల్లి పర్వతరెడ్డి సుబ్బులక్ష్మమ్మ దత్తత తీసికొని, అల్లూరుకు చేర్చుకొంది. అందువల్ల మూకలపాటి రామచంద్రారెడ్డి పర్వతరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి అయ్యారు; నాటకరంగంమీద 'అల్లూరు రామచంద్రారెడ్డి'గా ప్రసిద్ధులయ్యారు.

రామచంద్రారెడ్డిగారు చదివింది మెట్రిక్యులేషన్‌వరకే అయినా సంస్కృతం శ్రద్ధగా అధ్యయనం చేశారు; రామాయణ మహాభారతాది కావ్యాలు చదివారు. మంచి గంభీరమైన శ్రావ్యమైనగాత్రం ఆయనది. సంగీతంమీద వల్లమాలిన అభిమానం. రామాయణ మహాభారతాల్లోని పద్యాలు భావరాగయుక్తంగా పాడివినిపిస్తుండేవారు. ఒకవైపు వ్యవసాయం మరొకవైపు సంగీత సాధన. వేమూరు కృష్ణయ్య, అద్దంకి వెంకటరమణయ్య అనే సంగీత విద్వాంసుల్ని అల్లూరికి పిలిపించుకొని సంగీతసాధన చేశారు.

ఈ సంగీతాభిమానమే ఆయన్ను నాటకరంగంవైపు మరలింపజేసింది. 1918 లో ఆయన అల్లూరులో శ్రీకృష్ణవిలాసపసభ అనే నాటకసమాజం స్థాపించి, తొలిసారిగా 'విషాద సారంగధర' ప్రదర్శించారు. ఆ నాటకంలో ఎందువల్లనో ఆయన ఏపాత్రా ధరించలేదుకానీ, సూత్రధారుడుగా (ఏ నాటక ప్రదర్శనకూడా ఆయనే సూత్రధారుడు) రంగస్థలంమీద ప్రవేశించి ఒకనాందిపద్యంచదివారు. ఆపద్యం చదవడానికి గజగజలాడిపోయానని, ఒళ్ళంతా చెమటలుపట్టేసిందని ఆయన అప్పుడప్పుడూ నవ్వుతూ చెప్తుండేవారు.

ఏమైతేనేం, ఆ నాందీపద్యమే రామచంద్రారెడ్డిగారి మహోజ్జ్వల నాటక జీవితానికి నాందివాచకమైంది. తర్వాత కొన్నాళ్ళకు 'చిత్రనళీయం'- ఇందులో రామచంద్రారెడ్డిగారు ప్రధానపాత్రధారి; నలుడుగా, బాహుకుడుగా ఆయన చాలా గొప్పగా నటించారు. "చిత్రనళీయం" విజయవంతం కావడంతో నాటకకళపట్ల రామచంద్రారెడ్డిగారి ఉత్సాహం ఇనుమడించినట్లుంది; కృష్ణవిలాససభ ఆధ్వర్యాన వరసగా నాటకాలు ప్రదర్శించడానికి పూనుకున్నారు. 'రామదాసు' వేశారు;

—తరువాయి 8 వ పేజీలో

కబీరుగా పర్వతరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి

ఆర్. ఓ. సి. నెం. 13/80 తేది 3-10-80

చెన్నూరు గ్రామపంచాయితి

టెండరు నోటీసు

తే 22—10—80 ది గూడూరు తాలూకా చెన్నూరు గ్రామ పంచాయితి కార్యనిర్వహణాధికారిచే గని, వారి అనుమతిపొందిన వారిచే గాని సాయంత్రం 3-00 గంటలకు యీ దిగువ నుదహరింపబడిన వివరములకు సీల్డు టెండర్లు స్వీకరింపబడును అదే రోజు టెండర్లు టెండరుదార్ల సమక్షమున తెరువబడును. ఇతర విషయములు ఆఫీసు పనిచేయు వేళలలో తెలిసికొనవలెను.

వ. నెం.	వివరము	ధరావత్తు
1.	చెన్నూరు గ్రామ పంచాయితీ ఉపయోగార్థము 1980-81 సంవత్సరమునకు ధవళ వారిగా 40 లు ట్యూబ్ లైట్లు మరియు 4' ట్యూబ్‌లైట్లు సప్లయి చేయుట మైనర్, ట్రాన్సిస్టర్ ల్యాంపులు ఆథరైజుడ్ డీలర్సు నుంచి మాత్రమే	రూ. 100/-
2.	చెన్నూరు గ్రామపంచాయితీ ఉపయోగార్థము 1980-81 సంవత్సరమునకు స్టేషనరీ సామానులు సప్లయి చేయుట.	రూ. 25/-

యం. రమణయ్య,
ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు,
చెన్నూరు గ్రామ పంచాయితి.
గూడూరు తాలూకా, నెల్లూరు జిల్లా.

పర్వతరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డిగార్ని గూర్చి బళ్లారి రాఘవాచారి

"మా రెడ్డి గారు"

"పర్వతనేని (రెడ్డి) రామచంద్రారెడ్డిగారి అస్తమయంతో ఆంధ్రకళాకాశంనుండి తేజస్వంతమైన ఒక నక్షత్రం రాలి క్రిందపడిపోయింది. రామచంద్రారెడ్డిగారిది "రెడ్డిగారు" అని అభిమానంగా నేను పిలుచుకుండే పేరు. రెడ్డిగారి గాత్రం నిండైనది. ప్రతిపేయంగా వుండేది. వారి పాట శ్రోతల హృదయాలను తాకేది. వారి మూర్తి గంభీరంగా వుండేది. వారి అభినయం భావద్యోతకమై వర్ణనాతీతంగా వుండేది. వీటన్నిటినీ మించినది, విశాలమైన అకళంకమైన వారి హృదయం. మహారాజులకు వుండదగిన హృదయం, మా రెడ్డిగారి హృదయం. ప్రేమతొణకని హృదయం లేనిదే ప్రేమించదగిన శక్తిజ్ఞాని కాలేదని విశ్వసించేవాణ్ణి నేను. మారెడ్డిగారి హృదయంలో ప్రేమ ఖర్లి ప్రవహించుతుండేది. కరుణ పైకుబుకుతుండేది.

నాటకరంగంమీద వారి సాన్నిధ్యం పరమ సుఖదాయకంగా నేనెప్పుడూ భావించేవాణ్ణి. కబీరుపాత్ర ధరించి వారు రంగంమీదనిలిస్తే, రామదాసు పాత్రను నటిస్తున్నట్లు నేనెప్పుడూ భావించలేదు.

పర్వతరెడ్డి
రామచంద్రారెడ్డిగారి
మరణానంతరం
1937 జులై 28 తేది
"జమీన్ రైతు"లో
బళ్లారి రాఘవ
రాసిన వ్యాసం

మెల్లగా నా చెవిలో వారు 'తారకమంత్రం' ఊదినప్పుడు అదేదో అలౌకికమైన, దివ్యమైన నిరతిశయానందం అనుభవించేవాణ్ణి. వారి (కబీరు) పాదాలమీద సాష్టాంగ పడ్డప్పుడు, నా తనువు పూతమైందనీ, నా జన్మ ధన్యమైందనీ భావించేవాణ్ణి.

గురుదెవ్వరు? శిష్యుదెవ్వరు? (కౌన్ గురు, కౌన్ చేలా?) అనే ఈ రెండు మాటలు అకలుషభావ గాంభీర్యంతో వారి హృదయాంతరాళం నుండి వెలువడేవి. కబీరు పేరుచెప్పితే మారెడ్డిగారినే చెప్పాలి ....అద్వితీయులు వారు. అలాంటి వారిని మళ్ళీ నేను చూడగలనా!

పక్కన ప్రాంప్టర్ వుంటేనేగాని, రంగంమీద రెడ్డిగారి నోటి పదిలేదికాదు. సుబ్బరాఘవయ్య (రెడ్డిగారి స్వంత ప్రాంప్టరు) లేకపోతే, మా రెడ్డిగారు నటించవిఎంచుకునేవారే కాదేమో. ప్రాంప్టరు ముందందుకోవలసిన ముక్కకోసం తాను 'వైర్‌లెస్ మెసేజ్' పంపటం ప్రేక్షకులు తెలుసుకునే వ్యవధి లేకుండా, మారెడ్డిగారు నరాసరి సంగీతంలోకి దిగిపోయి, గంధర్వుడిలా గానం చేస్తూ, ఆ స్వర్గీయగానంలో ప్రాంప్టర్‌ను, వాద్యగాండ్లను సభ్యులందరినీ ముంచివేసే

—తరువాయి 11 పేజీలో

నార్తుమోపూరు ఆర్. కె. చారిటీస్‌వారు కడప కోటిరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన ఒకనాడు కబీరు పర్వతరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డిని సన్మానించింది ఏసంవత్సరమైందీ తెలియడంలేదు. ఒక్క ఆర్. కె. చారిటీసేకాదు, ఆనాడు ఆ ఒలిపిన కబీరుకు అన్నిచోట్ల అటువంటి గౌరవ స్థానమే వుండేది. నార్తుమోపూరు సన్మానం సందర్భంలో తీయబడిన ఛాయా చిత్రం.

మొదటి వరుస- ఎడమనుండి: ఆర్. ఎల్. రెడ్డి, తూరబోలు రామచంద్రారెడ్డి, సుంకు శ్రీరాములు, మద్రాసీయుడు, కో-ఆపరేటివు రిజిస్ట్రారు నాయుడు, బొజకా గోవిందురెడ్డి, మేనకూరు దశరథరామ రెడ్డి, కడప కోటిరెడ్డి, పర్వతరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి, వాకాటి వీరారెడ్డి, బొజకా పట్టాభిరామరెడ్డి, దీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రి, పొన్నలూరు వెంగారెడ్డి, సిద్దవరపు రామలింగారెడ్డి.

రెండవ వరుస: ఎడమనుండి: రెండోవారు మరుపూరు కోదండరామరెడ్డి, రేబాల దశరథరామరెడ్డి, బెజవాడ వెంకటకృష్ణారెడ్డి, రేబాల చినసుబ్బరామరెడ్డి, పొన్నలూరు వీరరాఘవరెడ్డి, సుబ్బయ్య (కావలి) కోదండరామరెడ్డి (ఈతముక్కల), రేబాల కృష్ణారెడ్డి, ఆడపాల వెంకటకృష్ణారెడ్డి, చివరి ముగ్గురు ఎవరైందీ తెలియదు.

మూడవవరుస- ఎడమనుండి ఏడవవారు ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి.

50 ఏండ్లనాడే అఖిలాంధ్ర ఖ్యాతిగాంచిన నటశేఖరుడు

కబీర్ - పర్వతరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి

నెల్లూరు అరవై, డెబ్బై ఏండ్లుగా నాట్య రంగాన పేరుపొంది ఉన్నది. కళాప్రపూర్ణ వేదం వెంకటరాయశాస్త్రి ఇక్కడ ఈ కళకు కులపతులనవచ్చు. వారి ఆంధ్రి భాషాభిమాని సమాజం- నటసార్వభౌమ

డాక్టరు మరుపూరు కోదండరామరెడ్డి

కందాడై శ్రీనివాసాచా (ర్య స్వా మి అయ్యంగార్) నాగరాజరావు, తూరగురి పాటి వరదరావు (వై. వి. రావు) మొద లైనవారిని ప్రకాశింపజేసినది. ఆంధ్రసభ- రాయప్రోలు సుబ్రహ్మణ్యం, శ్రీనివాసా వారి మొదలై నవారిని రంగాన నిలబెట్టినది.

వై. వి. రావు తర్వాత సినిమాకు ఎక్కినారు.

వీరందరు మహానటులై సింహపురి నాట్యరంగఖ్యాతిని వెలయింపజేసినా- వీరి పేరు పెన్నదాటి పైకిపోలేదు. కాని, కబీరురెడ్డి అని పిలవబడిన అల్లూరు, పర్వతరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి పేరు- అటు తెలంగాణా, ఇటు తెనుగునాట అంతా పండు వెన్నెలవలె ప్రకాశించినది. నాగరాజరావు, వై. వి. రావు తర్వాత ప్రసిద్ధికెక్కినారు. దళ్వారి రాఘవ-పర్వతరెడ్డి ఒకే ట్రూపుగా పర్యటించి కీర్తి ధ్వజమెత్తినారు.

అమెటూర్

అమెటూర్ (Amateur) అవ్యవసాయ వ్యాసంగులుగా, నెల్లూరువారు లెక్కింప దగినవారు. ఇదిగాక వీరందరు మంచి ఉద్యోగాలలో ఉండిన విద్యాధికులు- ఇది వీరి ప్రత్యేకమైన స్థాయి (స్టేటస్). ఇక కబీరురెడ్డి జిల్లాలో అంధుకోటి ప్రాబల్యం భూస్థితి, ఐశ్వర్యం- కుటుంబ గౌరవం గలిగి, నాట్యరంగానికి ఒక అపూర్వ శోభను, ప్రతిష్ఠను గూర్చినారు. ఏటేటా వేలతరబడి సొంతడబ్బును వెచ్చించి, తోడి నటకులను, ట్రూప్‌ను పోషించినారు. దీనికిగా ఈ రెడ్డి కాస్తైనా కానుకగా తాకి ఎరుగరు.

ఈ భూమికలో పర్వతరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి నాట్యరంగ విహారాన్ని రవ్వంత చెప్పుకొందాం.

తూర్పునాటి రెడ్ల సంప్రదాయం

నెల్లూరు తూర్పునాటి(నాగర్త పాల్పన) గ్రామాలలో రెడ్ల, చాలా కుటుంబాలలో విద్యాగంధమెరిగి పెద్ద పుస్తకాయి చేత భారతం అనబడుతుండిన భారతాది ఇతి హాసాలు, మనుచరిత్రాది ప్రబంధాలు చదివి ఒక సాంస్కృతిక వాతావరణాన్ని కల్పించి ఉండినారు; దీనికి బ్రాహ్మణ పండితులు ఎంతో సహాయకారులుగా ఉండినారు. ఇందు ఇంకొక విశేషం- ఈ సరస్వతి, చాలా సంసారాలలో స్త్రీలకు గూడ అబ్బించినది. ఈ చదువుకొన్న పురుషులు గ్రామ చావళ్ళలో పెద్ద పుస్తకాలు చదివి చెప్పితే, స్త్రీలు తమ ఇండ్లలో

—కొరవ 7 పేజీలో

•••

శ్రద్ధాంజలి

సమయం రుక్మిణమ్మ

నవాబుపేట గ్రా. - రాపూరు తా॥

మంచిని పంచి మా మనస్సులో నిల్చిన మూర్తి 3-10-80 తేది మాకు దూరమై పరమాత్మకు చేరువైనది.

ఆమె ఆత్మశాంతికి శ్రద్ధాంజలి ఘటిస్తున్నాము.

బొన్నా వీరాస్వామినాయుడు, (అల్లుడు) బొన్నా యోగాంబ (కుమార్తె)
బొన్నా రామలక్ష్మి, బొన్నా విష్ణువందన, బొన్నా వంశీకృష్ణ.
మనుమరాండ్రు, మనుమడు.

మాంసాహారులకు చక్కని అవకాశం

ఈ రోజు నుండి ప్రతిరోజూ

ఉదయం 5 గం॥ నుండి రాత్రి 8 గం॥ వరకు
నెల్లూరు సుబేదారుపేట విజయమిల్క్ పార్లర్ ఎదురుగా
గన్నవరం బేకన్ ఫ్యాక్టరీవారి

-సీమ పంది మాంసము
-బ్రాయిలర్ కోడి మాంసము
-ఫారం కోడి మాంసము
-బ్రతికిన కొరమేను చేపలు

అమ్మబడును

మన వూరిలోని మాంసాహారులందరూ ఈ చక్కని అవకాశమును వినియోగించుకోమని ప్రార్థన.

జయ విజయ-దేవి ఏజెన్సీస్

విజయ మిల్క్ పార్లర్ ఎదురుగా
సుబేదారుపేట - నెల్లూరు.

నిరుపయోగమైన గూడూరు కూరగాయల మార్కెట్!

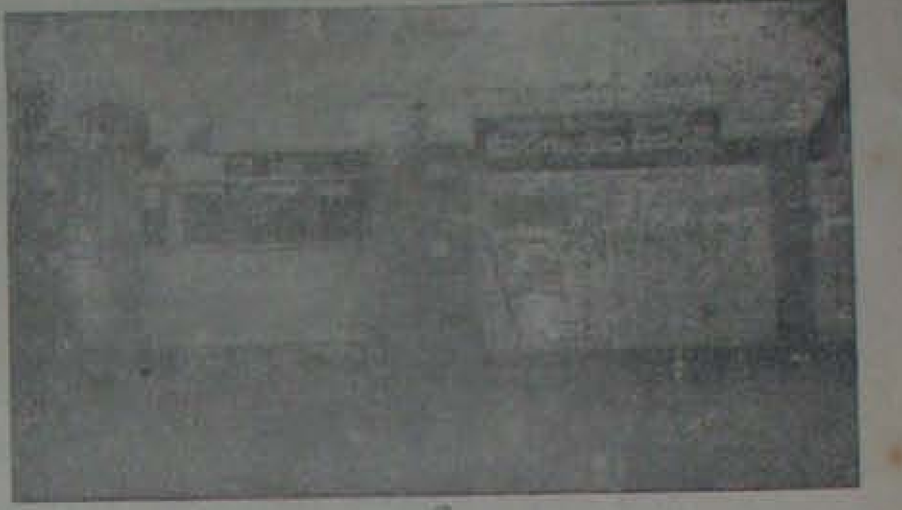

గూడూరులో కూరగాయల మార్కెట్ కట్టాలన్న ఆలోచన ఈనాటిదికాదు, ఎన్నో తరబడి అనుకొంటూనే వున్నారు. ఎవ్వటి కవ్వరు ఏదో ఒకలడ్డంకివల్ల ఆ ప్రయత్నం ప్రయత్నంగానే మిగిలిపోయింది. ఏమి జరిగిందో, ఏతాకాని, రెండేళ్ళక్రితం మార్కెట్ భవనం కట్టడం మొదలు పెట్టారు. పనికూడా చాలా చురుకుగా జరిగింది. ఆరునెలలు తిరిగేసరికి భవనం సిద్ధమైంది. సిరుకోజా లైలో అనుకుంటాము -రెవిన్యూ మంత్రి శ్రీ ఎా. జనార్దనరెడ్డి దానికి రిబ్బను కత్తిరించారు. తర్వాత మార్కెట్‌లోని అంగళ్ళను వేలంపాట పెట్టారు. కొన్ని అంగళ్ళను వ్యాపారులు తీసుకున్నారుకూడా.

> రెండులక్షలు బూడిదలో పోసిన పన్నీరేనా?

అంతటితో సరి, వేలంపాడి ఏదాది గడచి, ఆరునెలలైనా ఒక్క వ్యాపారీ ఆ మార్కెట్‌లో అంగడి పెట్టలేదు.

గూడూరులో కూరగాయల అంగళ్ళు రోడ్డంతా పరచుకొని వున్నాయి. సరి కోడ్లను దురాక్రమించుకొని వున్నాయి. వీధులలోని దుమ్ము, ధూళి అంతా ఆ కూరగాయలమీదనే వుంటుంది. ఇది అనారోగ్యమే కాదు, ధరలవిషయంలో కూడా అరాచకమే. ఏ రెండు అంగళ్ళు ఒకచోట ఉండకపోవడంవల్ల, ఏ అంగడి ధర, ఆ అంగడిదే. వాళ్ళ ఎంతచెప్తే అంతే. దానికి తిరుగుండ దానికి లేదు.

ఈ వ్యాపారులందరికీ నాయకుడిలాంటి వ్యక్తి ఒకరున్నారట. అతనికి బస్టాండు ప్రాంతంలో బ్రహ్మాండమైన కూరగాయల అంగడి అట. ఆ ప్రాంతానికతనిదే గుత్తాధిపత్యమట. కొత్తమార్కెట్ ఆచరణలోకి వస్తే, తన వ్యాపారం దెబ్బతింటుంది కాబట్టి, గుత్తాధిపత్యం తొలగిపోతుంది కాబట్టి, అసలా మార్కెట్టే లేకుండా చేయడానికి అతను విశ్వ ప్రయత్నం చేస్తున్నాడట. అసలు, మార్కెట్‌లో వేలం పోయిన నాలుగైదు అంగళ్ళను అతనే మారుపేర్లతో తీసుకున్నాడని, కావాలని ఖాళీగా వుంచుతున్నాడని అంటారు.

వ్యాపారస్థుల కుట్ర అనండి, సహాయ నిరాకరణ అనండి. మార్కెట్ భవనం మాత్రం నిరుపయోగంగాపడివుంది. మునిసిపాలిటీ నిస్సహాయంగా చూస్తూవుంది. ఈ మధ్య వ్యాపారస్తులతో రాజీ కుదుర్చుకోవడానికి, మునిసిపల్ అధికారులు ప్రయత్నం చేస్తున్నారట. అకాళ్ళ చేరావికికూడా వ్యాపారులు లొంగివట్లులేదు. అధికతః.

—కొరవ శిరి పేరికో

జిల్లావార్తలు

ఒంగోలు ప్రిన్సిపల్ డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టులో

O S. No. 713/1978 E. P. No. 51/1979

తాళ్ళూరి శ్రీనివాసరావు —డిక్రీహోల్డరు

Vs

దేవబత్తుని వెంకటేశ్వర్లు —జెడ్జిమెంటుడెట్టరు

—డి. హో తరపున దాఖలుచేసుకున్న (జప్తుపట్టి) షెడ్యూలు—

ప్రకాశంజిల్లా, ఒంగోలు స. రి. యిలాకా, త్రోవగుంట గ్రామములో జె. డి ఆర్. కు హక్కు భుక్తములుగల.

1) నెం 151 రు పట్టాదాఖలా సర్వేనెం 308/1 రు యం 9-14 ట్లలో హద్దులువిడి యం 1-07 ట్లకు హద్దులు: [తూ] నసల్లూరి సుబ్బయ్య భూమి, [ద] కట్టా శ్రీరాముల భూమి. [ప] కో. చినసుబ్బయ్యభూమి. [ఉ] కామని కోటయ్య భూమి, యీ హద్దులలోని యం 1-07 ట్లు సరియగు 0.43 హె. శిస్తు రు 8-58 లు. డిక్రీహోల్డరు క్రయం: రూ 1000 లు. అమీనా కిమ్మత్తు రూ 3200 లు.

2. డిటో గ్రామంలో నెం 33 రు పట్టాదాఖలా సర్వే నెం 208 రు యం 18-74 ట్లలో యం 0.37 ట్లకు హద్దులు : [తూ] దేవబత్తుని సుబ్బారాయుడు భూమి, [ద] మూలస్థానేశ్వరస్వామి దేవాలయం, [ప] స్మశానం, [ఉ] దేవబత్తుని లింగయ్య భూమి. యీ హద్దులలోని యం 0.37 ట్లు మెట్టకు సరియగు 0.15 హె. శిస్తు రూ 4-75 లు. డిక్రీహోల్డరు కిమ్మత్తు రు 300 అమీనా కిమ్మత్తు: రు 1100 లు.

3. డిటో గ్రామంలో నెం 337 రు పట్టాదాఖలా సర్వే నెం 178/9 రు యం 6-56 ట్లలో హద్దులుగల యం 0.82 ట్లకు హద్దులు. [తూ] దేవబత్తుని కోట్లింగం భూమి, [ద] దేవబత్తుని చినవెంకటేశ్వర్లు భూమి [ప] దేవబత్తుని శేషయ్య వగయిరాల భూమి. [ఉ] దేవబత్తుని కోట్లింగం భూమి. ఈహద్దులలోని యం 0-82 ట్లకు సరియగు 0.33 హె. శిస్తు రు 6-56 లు డిక్రీహోల్డరు కిమ్మత్తు రు 700 లు, అమీనా కిమ్మత్తు రు 1400 లు.

4. డిటో గ్రామంలో నెం 219 రు పట్టాదాఖలా సర్వే నెం 247 రు యం 12.40 ట్లలో హద్దులుగల యం 2-06 ట్లకు హద్దులు- [తూ] కొమ్మినేని వెంకటసుబ్బయ్య, [ద] దేవబత్తుని లింగయ్య, [ప] దేవబత్తుని శేషయ్య వగయిరా, [ఉ] కొమ్మినేని వెంకటసుబ్బయ్య భూమి. యీ హద్దులలోని యం 2-06 ట్లకు సరియగు 0-82 హె. శిస్తు రు 16-50 లు. డిక్రీహోల్డరు కిమ్మత్తు రు 2100 లు, అమీనా కిమ్మత్తు రు 6000 లు.

5. డిటో గ్రామంలో నెం. 218 రు పట్టాదాఖలా సర్వే నెం. 247 రు యం 12-40 ట్లలో 2 ప్రతి యం 0-44 ట్లకు హద్దులు:- [తూ] పారాశివరావు [ద] కొమ్మినేని వెంకటసుబ్బయ్య [ప] దేవబత్తుని లింగయ్య [ఉ] దేవబత్తుని మహాలక్ష్మమ్మ యీ హద్దులలోని యం 0.44 ట్లకు సరియగు 0-18 హె. శిస్తు రు 3-70లు డిక్రీహోల్డరు క్రయం రు 500/-లు అమీనా కిమ్మత్తు రు 1300/-లు

6. డిటో గ్రామంలో నెం. 92 రు పట్టాదాఖలా సర్వే నెం. 259/1 రు యం 4-36 ట్లలో యం 1-04 ట్లకు హద్దులు:. [తూ] షేకు రహంతుల్లా కుమారుడు చినగిషా సాహెబు భూమి [ద] షేక్ రహంతుల్లా కుమారుడు చినగిషా సాహెబ్‌భూమి, [ప] పద్రకమ్మర యీనాంభూమి [ఉ] బండారం వెంకటేశ్వర్లు వగైరా భూమి. యీ హద్దులలోని యం 1-04 ట్లకు సరియగు 0-42 హె., శిస్తు రు. 8-32 లు డిక్రీహోల్డరు క్రయం రు 800 లు. అమీనా క్రయం రు. 3000 లు.

7. డిటో గ్రామంలో నెం 3005 రు పట్టాదాఖలా సర్వే నెం. 239/2 రు యం 2.04 ట్లలో యం 2.40 ట్లు భూమికి హద్దులు. [తూ] పోతూరి వెంకటసుబ్బయ్య భూమి, [ద] దేవబత్తుని వెంకయ్య కుమారుడు వెంకటేశ్వర్లు భూమి, [ప] మహమ్మద్ బేగ్ భూమి, [ఉ] డొంక. యీ హద్దులలోని యం 4-64 ట్లకు సరియగు 1.88 హె. శిస్తు రు 19-20 లు డిక్రీహోల్డరు క్రయం రు 8100 లు. అమీనా క్రయం రు. 6500 లు.

పై ఆస్తులు వేలం కావలయును.

వేలం వాయిదా 3-11-80 వర్దరు హియరింగు వాయిదా 10-11-80

ఉప్పలపాటి లలితానందప్రసాద్,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

'జంగిల్ క్లియరెన్స్' పేరుతో పట్టపగలు దోచేస్తున్నారు!

ఏ. డబ్ల్యు. డి. లో దుర్వ్యయానికి, దోపిడికి ఎన్నిఅవకాశాలో, ఎన్నిమార్గాలో, ఎంతవీలో ఆ శాఖతో సన్నిహితసంబంధా లుండేవారికితప్ప, బయటవారికి తెలిసేట్లు లేదు. బయటకు తెలిసేది బహుస్వల్పం. అదీగాక ఇదివరకు దోపిడి కంట్రాక్టర్లదని చెప్పుకునేవారు: ఇంజనీర్లకు, ఉద్యోగులకు తక్కువభాగం. ఇప్పుడు తల్లక్రిందలైనట్లున్నారు. ఇద్దరి భాగాలుపోను, పనిభాగం చాలతక్కువై పోయిందట. జగద్విఖ్యాతమైన సిడిఆర్‌లో ప్రారంభమైన పరిణామమట ఇది.

పట్టపగటి దోపిడికి, నిట్టనిలువు దోపిడికి అన్వేషింపబడిన కొత్త మార్గం 'జంగిల్ క్లియరెన్స్' అట. అది ఇప్పుడు జరగడంలేదు: అర్నెలల క్రితమో, సంవత్సరం క్రితమో జరిగి, అందుల్ వచ్చిన మూటలు మండలాంతరానికి తరలిపోయాయంటారు. జంగిల్ క్లియరెన్స్ అంటే ఏమీలేదు. చెరువు కట్టలమీద, కాల్వగట్ల మీదవున్న చెట్లనుతొలగించడం. అట్లాతొలగింది, ఆకట్టలమీద తీషలు వరవుదారట. ఈ పద్ధతిక్రింద నెల్లూరు సౌత్ డివిజన్‌లోనే ముప్ఫయ్ లక్షలకై లక్షల ధరలో బడిపడ్డాయి. నత్తికేసిలా వటా ఎంతో తెలియదు. మొత్తం డివిజన్లలో కలిపి అర్ధకోటికి పైగా పనితీర్పారంగా కరగిపోయి వుంటుందా?

> యాభైలక్షలు గుటుకాయస్వాహా!

ఈ 'జంగిల్ క్లియరెన్స్'లో జరిగిన పని ఒకవంతైతే, జరిగినట్లు దొంగ బిల్లులతో గుటకాయస్వాహా అయింది పదింతలని పుకారు. పుకార్లు కాకుండా, సరైన వివరాలు మనకెట్లా తెలుస్తాయి?

అసలు ఈ జంగిల్ క్లియరెన్సుకు ప్రభుత్వం దబ్బిగవ్వ ఖర్చుపెట్టవలసిన అవసరంలేదు. పైగా దానివల్ల ఆదాయం కూడా పొందివుండవచ్చు. ఆ చెట్లు షర్తులను హంసాయి రైతులకో, లేక ప్రక్కనున్నవారికో ఉచితంగా ఇచ్చివుంటే, లేక వేలంలో తక్కువమొత్తాలకు ఇచ్చివుంటే లక్షలంగా కొట్టకొనివుండేవారు. పి. డబ్ల్యు. డి. కి 'జంగిల్ క్లియర్' అయివుల్లు, రైతులు తదితరులకు వంటచెరకు కరవుతీరినట్లు వుండేది. డిపార్టుమెంటుకు యేదంరో కొంత ఆదాయంకూడా వచ్చివుండేది.

హంసాయి రైతులకు రాకపోయినా, హరిజన గిరిజన బలహీనవర్గాల సంక్షేమం అని ప్రభుత్వం రాత్రింబగలకూడా కలవరిస్తుంటుంది. ఈ చెట్లను వారికిచ్చివుంటే ప్రభుత్వం పేరుచెప్పుకొని బ్రతికిపోయి వుండేవారు. కాని ఈపనిచేస్తే కంట్రాక్టర్లు బ్రతికేదెట్లా? ఇంజనీర్లు జేబులునింపుకునేదెట్లా? హాళక్కి క్లియరెన్సులు, దొంగబిల్లులుపోను, నామకార్థంగా చెట్లు తొలగించిన చోట ఏమిజరిగింది తెలుసా?. కంట్రా

—కొరవ 8వ పేజీలో

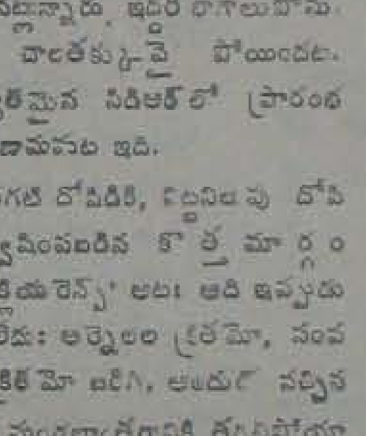

ఉత్తరక్రియలు ●●●

మా ఇంటి దేవత

సమయం రుక్మిణమ్మ

9—10—80 తేది రాత్రి స్వర్గస్థులైనది.

ఆమె ఉత్తరక్రియలు

16-10-80 తేది గురువారము

రాపూరు తా॥ నవాబుపేట గ్రామములో

స్వగృహమున జరుగును. కాన తెలుపడమైనది.

సమయం కృష్ణయ్యశెట్టి, భర్త.

సమయం బలరామయ్య. కుమారుడు.

నెల్లూరు చుట్టుపట్ల
విలేఖరులు

పరిస్థితి యింకా భయంకరంగానే ఉంది!

చిత్తకార్తె చినుకులతో ప్రారంభమైంది. వేసవికాలం అంత నేల కాస్త తెమ్మ గిల్లింది; ఈరోజు మబ్బు ముసురుగా ఉంది. పడమట తీరములు దట్టంగా ఉన్నాయి. మొన్న మొన్నటిదాకా వరుస వేసవి అవిపించిన వాతావరణం నిన్న ఈరోజు కాస్త చల్లబడింది. పైకి ఆకాశం వైపు చూస్తే, ఇది కరిపేనుట్యైనా అవిపిస్తోంది.

వాతావరణంలో కొంత మార్పు వచ్చినా, పరిస్థితి మాత్రం యింకా భయంకరంగానే వుంది. నెల్లూరు, కోవూరు డెల్టాల్లో నాట్లు సరిగా జరగలేదు. ఫీడర్ పాయింట్ల క్రింద, సెప్టెంబరులో ఒక్కసారి ఏటికి వచ్చిన నీళ్ళవల్ల, మొలగొలుకు కొంత సాగు చేశారు. కొంత అంటే ఎంత? మహా అయితే 20 శాతం, ఏటినీళ్ళతో చేసిన వాళ్ళు అంటుతీరి వేయలేకున్నారు; ఫీడర్ పాయింట్లవాళ్ళు ఆరు తడులతో పైరు ప్రాణం నిలబెట్టుకోగలిగినా, తెగుళ్ళతో నాశనమై పోతూంది; కలుపు తీయడానికి కూడా సాధ్యంకానంతగా పెరిగిపోతూంది.

నీటి ఆధారంలేనిచోట్ల యిప్పటికే నార్లు ఎండిపోయాయి; మురిగిపోయాయి. ఆ నారుపేసినా అంతంతమాత్రమే.

ఉదయగిరి, ఆత్మకూరు, రాపూరు, వెంకటగిరి, సూళ్ళూరుపేట వగైరా మెట్ట తాలూకాల పరిస్థితి మరీ దారుణంగావుంది. సెప్టెంబరులో మిడిసిపోసిన ఎండలవల్ల వినుకొండలకోపోవడంవల్ల పంటలు మరి మలమాడిపోయాయి. ఇప్పటిక వర్షం కురిసినా ఫలితం ఏమంతగా వుండబోదు. అది పట్టి నగైరా మెట్టపంటల పరిస్థితి. ఇక మెట్టతాలూకాల్లో వరి సాగు మరీ అధ్వాన్నంగావుంది. ఫీడర్ పాయింట్లున్న చోటతప్ప మరెక్కడా ఆమాటకుపోయిన వారులేరు.

మంచినీటికికూడా యిప్పటినుండే కాస్త యిబ్బంది ఏర్పడ్తూంది. గూడూరు, కావలి, ఉదయగిరి, ఆత్మకూరు, వెంకటగిరి, రాపూరు తాలూకాల్లోని చాలా గ్రామాల్లో మంచినీటికి కటకటగావుందని అధికార సమాచారం తెల్పుతూంది.

మొత్తమ్మీద జిల్లా పరిస్థితి వంతటిని అర్థంచేసుకొని, కలెక్టరు శ్రీ టి. మునిరత్నం ప్రభుత్వానికొక నివేదిక సమర్పించారు. పరిస్థితి భయంకరంగాను, నిరాశాజనకంగాను ఉందని; గ్రామాలలో పనిబాటా లేక పోవడంవల్ల పేదసాదలు పంపపోయే పరిస్థితి ఉందని; ప్రభుత్వం తక్షణమే కరువు నివారణ పనులు ప్రారంభించి ఆదుకోవాలని, ఆయన నివేదికలో కోరారు. నివారణ కార్యక్రమం క్రింద కోటి 10 లక్షలు, మంచినీటి పథకాలకు 23 లక్షలు కావాలని ఆయన కోరారు.

కలెక్టరు కోరింది కోటి 33 లక్షలైతే, ప్రభుత్వం యిచ్చింది 25 లక్షలు!

అవార్డు

కె. వి. సి. జూనియర్ కాలేజి లెక్చరరు శ్రీ పచ్చిపులుసు వెంకటేశ్వర్లు ఈ సంవత్సరం ఉత్తమ అధ్యాపకుడుగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వపు ఆవార్డుకు ఎన్నికయ్యారు. ఆయన న్ను రాష్ట్రావతరణోత్సవాల సందర్భంగా హైదరాబాదులో జరగబోయే సభలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వెయ్యిరూపాయలు, బంగారుపతకం వగైరాలతో సత్కరిస్తుంది.

శ్రీ వెంకటేశ్వర్లు కావలివాసి. కావల్లో 'మిత్రమండలి' అనే సాహిత్య సంస్థను పద్దెనిమిదేళ్ళక్రితం స్థాపించి, దానికి తానే అధ్యక్షుడుగా, సాహిత్యసభలు, సన్మానాలు వగైరాలు జరిపిస్తూ, సంచలనం కల్గిస్తున్నారు. ఆయన రాసిన 'సాహిత్య

మంజీరాలు' అనే వ్యాససంపుటిని మైసూరు విశ్వవిద్యాలయంవారు 1974లో ఎం. ఎ. పాఠ్యగ్రంథంగా పెట్టారు. సినిమాసమీక్షలు మొదలు, సాహిత్య వ్యాసాలదాకా- ఎన్నో రాశారు వెంకటేశ్వర్లు.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ అవార్డును పోయిన ఉగాదినాడు ప్రవేశపెట్టి, మొట్టమొదటిసారిగా శ్రీ నాళ్ళైరన్న కోటేశ్వరరావుకు యిచ్చింది; రెండవసారి అవార్డు శ్రీ వెంకటేశ్వర్లుకి. ఈ ఇద్దరూ కె.వి.సి. జూనియర్ కాలేజివారు కావడం, ఇద్దరూ తెలుగు అధ్యాపకులే కావడం, అధ్యాపకత్వంతోపాటు కవులుగాకూడా ప్రసిద్ధులు కావడం విశేషం. శ్రీ వెంకటేశ్వర్లును అభినందిస్తున్నాము.

అనుమానమేలేదు-
అంజయ్యే!

అనుమానం- అనుకున్నాము. అనుమానం ఆవుమాత్రమైనాలేదు. అంజయ్యే ముఖ్యమంత్రి దాదాపు నిర్ణయమైపోయింది. రేపు ఆదివారం శాసనసభ్యుల సమావేశంలో ఈ 'ఎన్నిక' జరుగుతుంది. మర్నాడు ప్రమాణస్వీకారం జరుగుతుంది. శ్రీ అంజయ్య ఈరోజు హైదరాబాదు వచ్చారు.

శ్రీ జనార్దనరెడ్డి యింకా....ఢిల్లీలోనే వున్నారు. బహుశా ఈ సాయంకాలానికి (10) తేది హైదరాబాదు చేరుకోవచ్చు. అంజయ్య మంత్రివర్గంలో ఎవరెవరుంటారు, ఎవరెవరుండరు అనేది యిప్పుడే చెప్పలేము.

ఎ. సి. నగర్ హైస్కూలు విజ్ఞప్తి

ఎ. సి. నగర్‌లోని అన్సర్ ప్రైమరీ స్కూలును, హైస్కూలుగా అప్‌గ్రేడ్ చేయడానికి ప్రభుత్వం అనుమతి ఇచ్చింది. విజయదశమినాడే ప్రారంభిస్తారట. అయితే, స్కూలు ఏర్పాటుకు కట్టవలసిన సొమ్ము ఇంకా పూర్తిగా సమకూరలేదని, విజయదశమిలోగా ప్రజలు విరాళమిస్తే, స్కూలు ఏర్పాటు సులభతరమవుతుందని ఎమ్మెల్యే శ్రీ కె. వి. సుబ్బారెడ్డి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నారు. బాలాజీ, ఎ. సి. నగర్ ప్రాంతీయులకు ఈ హైస్కూలువల్ల ఎంతో ఉపయోగం, విరాళం ఇవ్వదలంచిన వారు ముందుకు రావడం బాగుంటుంది.

బదలీలు

వి.ఆర్.సి కాలేజీ ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ బి. కొండారెడ్డిని, ఇంటర్మీడియెట్ పరీక్షల కంట్రోలర్‌గా బదలీ చేశారు. ఆయన స్థానంలో హైదరాబాదునుండి శ్రీ కె. సత్యనారాయణను వేశారు.

కొండారెడ్డి సమర్థులు; ఆయన హయాంలోనే కాలేజి స్వర్ణోత్సవం జరుపుకున్నది.

శ్రీనాథ జయంతి

శ్రీనాథజయంతి 2 తేది జరిగింది. ఆం. ప్ర. సాహిత్య అకాడమీ కార్యదర్శి డాక్టర్ ఇరివెంటి కృష్ణమూర్తి ఉపన్యసించి, శ్రీ వై. వి. రెడ్డి సన్మానం స్వీకరించారు; వివరాలు పైవారం.

పంచాగ్నుల వారికి...

ప్రఖ్యాత పండితులు, విమర్శకులు స్వర్గీయ పంచాగ్నుల ఆదినారాయణశాస్త్రి గారి గ్రంథాలు సాహిత్య అకాడమీ అచ్చు వేయదలచిందట. ఆ పని శ్రీ ఎస్. ఎస్. కృష్ణమూర్తికి అప్పగించదల్చుకున్నారు. ఆదినారాయణశాస్త్రిగారి కుమారుడు నెల్లూరులో ఏదో ఉద్యోగం చేస్తున్నారని; ఆయనవచ్చి తనను కలుసుకోవలసిందని శ్రీ ఎస్. ఎస్. కృష్ణమూర్తి కోరుతున్నారు.

తిక్కన సారస్వతమూర్తి

డాక్టర్ మరుపూరు కోదండరామరెడ్డి గారి 'తిక్కన సారస్వతమూర్తి' గ్రంథ విష్కరణ 11 తేది జరగాల్సింది వాయిదా పడింది.

విద్యార్థి సంఘం

టౌన్‌లోని అన్ని కాలేజీల విద్యార్థి సంఘాలూ మొన్న 6 తేది లక్ష్మీపురంలో సమావేశమై ఒక సంయుక్త సంఘంగా ఏర్పడ్డారు. దానికి, ఏ. ఆర్. టా హైస్కూల్ అధ్యక్షుడు శ్రీ పి. రమణయ్య శిష్యీనరట.

గూడూరు హత్య

గూడూరుకు 11 కి. మీ. దూరంలో, రాజుపాలెం హరిజనవాడలో 9 తేది సాయంకాలం 6 గంటలప్పుడు, వట్టపని పేదిలో బిట్రగుంటలో చిల్లకూరుకృష్ణయ్య (30) ను కొంతరాం పెంచలనరసయ్య, మరొక పదిమంది జరిపెంటతో కర్రలతో కొట్టి చంపారు. చంపినవాళ్ళు, చచ్చినవాడు- అందరూ హరిజనులే. గ్రామకక్షలవల్ల ఈ హత్యకు పాల్పడ్డారట. హంతకులందరూ పరారయ్యారు.

-కొరవ 8వ పేజిలో

మంచి ఆరోగ్యవంతమైన
పొగనారు
మావద్ద వున్నది. అవసరమైనవారు మమ్ము సంప్రదించండి.

పెద్దిరెడ్డి సత్యనారాయణ
వివేకానందరోడ్ - గూడూరు.

సర్టిఫికేటు పోయినది

నా "ప్రైమరీ పోర్ షన్స్ సర్టిఫికేటు" నెం. 625 12.6.78 తేది గలది నెల్లూరు ఆర్. టి సి. బస్టాండులో పోయినది. దొరికినవారు అందచేసిన బహుమతి ఇచ్చు కుంటాను.

గట్టుపల్లి కృష్ణమూర్తి,
C/o టి. సత్యనారాయణ,
Opp. ఎస్. పి బంగ్లా, నెల్లూరు.

ప్రకటన

కోవూరు తాలూకా, ఊల్లాయపాలెం కాపురస్తురాలు గణేశం వెంకటలక్ష్మారెడ్డి భార్య మగుణమ్మ తాలూకు కోడూరు బిట్ర.1 గ్రామంలోని సర్వేనెంబర్లు 4, 5, 6, 7, 33/3, 34 2 లో సమష్టిన యి 13.0 ట్లు భూమిని ఆమెపైన దావా చేసిన పచ్చ పెరపుల్లయ్య అనువారను నెల్లూరు సబ్‌కోర్టులో రావలి సబ్‌కోర్టు ఓ. ఎస్. నెం 38/1979 దున కోర్టు ఏలమూలో కొనుగోలుచేసినట్లు తెలియవచ్చి సదరు కోర్టు యాలం అర్డ్ అఫ్ యిప్పారులేప్స అయినందున గణేశం సుగుణమ్మను యిబ్బంది పెట్టుటా అర్డుదికేట చేయవలసినదిగా ఆమె లాకీదార్లలో ఒకరైన నేను ఆమెమీద నెల్లూరు సబ్‌కోర్టులో ఇ. పి. నెం 11/80 లో పిటిషన్ దాఖలు చేసివున్నాను. సదరు కోర్టు యాలం పైప్రకారం వ్యవహారగ్రస్తమై వున్నందున సదరు పచ్చ పెరపుల్లయ్య సదరు ఆస్తిని గురించి యేమైనా అన్యాక్రాంతములు చేయజూపినయెడల పుత్రలో త్రా అది చెల్లనేరదస్థితియేర్పడునని లోకులకు హెచ్చరించుచూ సదరు ఆస్తిని ఎవరూ కొనుగోలు చేయరాదని యిందుమూలకముగా తెలియచేయడమైనది.

పందిపాటి రామచంద్రారెడ్డి
ఊల్లాయపాళెం - 10.10.80

జమీన్‌రైతు చందా

సంవత్సర చందా	రు 25.00
6 మాసములకు	రు 13.00
విడిప్రతి	రు 00.50

విజయదశమి శుభాకాంక్షలు

★

రైతులు కోరుకునే మేలురకం
విత్తనములు - ఎరువులు
అన్నిరకాల పురుగులను చంపగల అధునాతన
కీటక నాశనులు - తెగుళ్లమందులు
స్ప్రేయర్లు - విడిభాగాలు
ఇతర వ్యవసాయ పరికరములు

అధిక దిగుబడులకు-
సాంకేతిక సలహాలకు-

సుధ ఎంటర్‌ప్రైజెస్
రాజవీధి ఎదురుగా
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

రసికరంజని గానసభ
(రిజిష్టర్డు) - నెల్లూరు
ద్వితీయ వార్షికోత్సవ సంగీత సభలు అక్టోబరు 11, 12 తేదులలో
టౌనుహాల్లో సాయంత్రం 6-30 గంటలకు
తే 11-10-80 ది శనివారం సాయంత్రం 6-30 గంటలకు
వేణుగానకచ్చేరి
వేణుగానదురీణ, శ్రీ ప్రపంచం సీతారామ్ - వేణువు
శ్రీ అన్నవరపు రామస్వామి - వయోలిన్
శ్రీ పాలఘాట్ కృష్ణదాస్ - మృదంగం
తే 12-10-80 ది ఆదివారం సాయంత్రం 6-30 గంటల[illegible]
గాత్ర సంగీత కచ్చేరి
శ్రీ నేదునూరి కృష్ణమూర్తి - గానం
శ్రీ అన్నవరపు రామస్వామి - వయోలిన్
శ్రీ వి. కమలాకరరావు - మృదంగం
—టిక్కెట్లు—
వెంకటరమణ విలాస్, హోటల్ చంద్రభవన్, బ్రోగ్రాండ్ జా పా[illegible]

అందమైన, దృఢమైన
బీరువాలకు

డీలర్స్:
రావ్ అండ్ రామ్
నెం 4, ఏ. సి. బిల్డింగ్స్,
ట్రంకురోడ్డు-ఫోన్ 1400-నెల్లూరు

మాకడ
ఎవరెడీ బ్యాటరీలు, ఆఫీసు ఫర్నిచర్స్, నవారు ఫోల్డింగ్ మంచములు పైన మంచములు మరియు "అల్లూరామ్" బీరువాలు, హోల్ సేల్‌గను రీటైలుగాను లభించును.

— ఒక అవకాశము —
సరైన ఫలితములు ఆస్ట్రో - పామిస్ట్ర న్యూమరాలజీస్టుగ విస్తృతముగ తెలిపు బడి విశేషముగా ప్రశస్తిపొందిన.

టి. ఎస్. గణేశరామ్
బి. ఎస్. సి., డి. ఎ. ఎస్. స
(పి. టి. సు దరం గిరి శిష్యుడు)

ఈ వూరికి మొట్టమొదటి సారిగా వచ్చియున్నారు. తేటతెల్లమైన జోస్యము, అప్పటికప్పుడే అందరికి తెలుసుకొను వివరాలు ఇచ్చుట వీరి ప్రత్యేకత. మూడు నాళ్ళలో మాత్రమే వుందురు.

రూమ్ నెం. 11 విజయశ్రీ లాడ్జి
బృందావనం - నెల్లూరు.

విజయవాడ సబ్ కోర్టులో
(A 2) O. S. No. 221/80
వల్లభనేని పూర్ణ వెంకటేశ్వరరావు
-వాది.
చిలకలపూడి వీరభద్రరావు
నాలికజగన్నాధపురం మోటూరు DMC
-ప్రతివాది.
వాది ప్రోనోటు బాకీ అసలు ఫాయిదాలు మొత్తం రు 10857 లు. రాబట్టుకొనుటకు ప్రతివాదిపై దాఖలుచేసిన పై దావాలో ప్రతివాదికి Substituted Service ద్వారా నోటీసు నిమిత్తం 10-11-80 తేదీ వాయిదా అయివున్నది. వాయిదా రోజు వుదయం 10½ గంటలకు పై కోర్టుకు హాజరై అక్షేపణలు తెల్పుకొనవలెనని లేని యెడల ఏకపక్షముగా దావా తీర్మానించబడును.
[illegible]0-11-80
కె. వెంకటేశ్వర్లు,
వి. వి. వరమేశ్వరరావు,
వాది అడ్వకేట్లు.
[illegible] ఆర్ట్స్ పనులకు
[illegible] శ్రీ ప్రింటర్స్
[illegible]పల్లివారిపేట, నెల్లూరు.

జిల్లావార్తలు (6 పేజి తరువాత)

పొటాష్ క్షేత్ర ప్రదర్శన

ఇండియన్ పొటాష్ కంపెనీ ఇటీవలి కోవూరు తాలూకాలో 'క్షేత్ర ప్రదర్శన' కార్యక్రమం నిర్వహించింది. పొటాష్ అధికారులు, వ్యవసాయశాఖ నిపుణులు పొలాల పైర్లు చూసి, రైతులకు అక్కడికక్కడే సలహాలు ఇచ్చారు. సెప్టెంబరు 29 నుండి 30 తేది వరకు ఈ కార్యక్రమం నిర్వహించారు.

30 తేది వర్తుగలపాళెంలో రైతు దినోత్సవం. వ్యవసాయశాఖ డిప్యూటీ డైరక్టరు శ్రీ విశ్వనాధమూర్తి అధ్యక్షత వహించారు. మరొక వారం పదిరోజుల దాకా వరుస పోతే ఇవుడు తప్పదన్నారాయన. రైస్ రీసర్చ్ స్టేషన్ నిపుణుడు శ్రీ టి. వెంకటరావు, ప్లాంట్ పాథాలజిస్టు శ్రీ టి. వెంకటరావు తదితరులు మాట్లాడారు. పొటాష్ కంపెనీ అగ్రోనమిస్టు శ్రీ సత్తిరాజు స్వాగతం; జూనియర్ అగ్రోనమిస్టు శ్రీ కె. ఎస్. శర్మ వందనాలు చెల్లించారు.

పొట్లపాళెం చక్కెర రభస

ఇందుకూరుపేట తాలూకా పొట్లపాళెంలో చక్కెర పంపకం రభసగా వుంది. చెన్నారెడ్డి సుబ్బారెడ్డి అని ఒకడీలరు వున్నాడట. చక్కెర కంట్రోలు వచ్చినప్పటి నుండీ అతనే పంపకం చేస్తున్నాడట. అంతే, ఇటీవల సర్వంచ్ ఇతని మీద ఓన్ని ప్రేమకుంటో, ఇతని డీలర్‌షిప్ ఊడకొట్టడానికి ప్రయత్నం జరిగిందని, ఫీజు అరాచకాలు దొరకక పోవడంవల్ల మామూలుగా ఇచ్చే 8 బస్తాల కోటాను కత్తిరించి, రెండుకు కుదించారని, మిగతా ఆరుబస్తాలూ సర్పంచ్ మనుషులకు ఇప్పించారని చెప్తున్నారు. కలెక్టరు ఒకసారి విచారిస్తే బాగుంటుంది!

వాసిలి హైస్కూలు కొండూరు కొట్టుకపోయింది

ఆత్మకూరు తాలూకా వాసిలికి రావలసిన హైస్కూలును ప్రక్కనే వున్న కొండమీద కొండూరు గ్రామస్తులు కొట్టుకపోయారట. వాసిలికి హైస్కూలు సాధించుకొని వచ్చేందుకు ఎమ్మెల్యే డాక్టర్ సుందరరామరెడ్డి చాలాకాలంనుంచి వ్రయత్నిస్తున్నారట. దానికోసం గ్రామస్తులు 7 వేల రూపాయలుకూడా టి.వ.కు కట్టారట.

వాసిలికి హైస్కూలు అవసరంకూడా చాలావుంది. ఈ గ్రామంలో 3 వేలజనాభా వుంది, చుట్టు నాలుగు గ్రామాలలో మరొక నాలుగువేల జనాభా వుంటుంది. ఇంతేజనాభాకు హైస్కూలు అవసరమేకదా!

ఐతే, కొండమీద కొండూరు వాస్తవ్యులు, రాజమండ్రిలో డి.వై.ఎస్.పి. గా పనిచేస్తున్న శ్రీ కాకర్లపాటి అంకయ్య. చదువేందిర కమిటీ, ఎమ్మెల్యేగారిని ఒప్పించి కొండమీద కొండూరుకు హైస్కూలు మంజూరుచేయించుకున్నారని అంటున్నారు. నిర్ణయం తీర్మానంకూడా దానికి అనుకూలంగా చేసినంపారట.

ఒకరికిక అంతేనా అవసరమైన గ్రామానికి రావలసిన హైస్కూలును మరొక గ్రామానికి తరలించడం అన్యాయం!

ఈదగాలి స్కూలు

అరెండేళ్ల క్రింద అప్పర్ ప్రైమరీ స్కూలు ప్రారంభమైతే, ఇప్పటికి తగిన వసతులేదని, విద్యార్థులకు సౌకర్యాలు లేవని, తెల్లక్రింద పాఠాలు చెప్పవలసిన దుస్థితి ఏర్పడిందని శ్రీ వెంకట సుబ్బారెడ్డి బ్రాస్తున్నారు. సరైన ఏర్పాట్లు చేయకుండా స్కూలు మంజూరు చేయడం

మెందుకు? విద్యార్థులనిట్లా ఇబ్బందిపెట్టడమెందుకు?

రాపూరు సాహితీసమితి

సాహితీ సమితి చురుకుగానే పనిచేస్తున్నట్లుంది. అమర్త్య అశ్విని సభ్యత్వం కూడా విగించారు. ఇటీవలి దేవాలయంలో, 18 వేల ఖర్చుపెట్టి నవగ్రహాలు ప్రతిష్ఠించారు. మొన్న 22 తేది తిక్కనమీద సభ పెట్టారు. ఈ సభలో శ్రీ మోనా మాట్లాడారు.

సాహితీసమితి గౌరవాధ్యక్షులు, వానిల్దారు శ్రీ ఎం. వి. రమణ బదరీనాధ ర్వంగా, 22 తేదీనే పీఠోత్సవసభ జరిపారు. కాలేజి ప్రిన్సిపల్ శ్రీ ఎం. వి. రాజగోపాలరావు అధ్యక్షత, శ్రీయుతులు ఎస్. వి. సుబ్బారావు, కె. వి. రమణయ్య తదితరులు మాట్లాడారు. శ్రీ వి. ఎస్. పదారివరెడ్డి వందనాలు చెల్లించారు.

నాయుడుపేట ఆస్పత్రి

నాయుడుపేట హాస్పిటల్ చుట్టూ విచ్చలవిడిగా పెరిగిపోయిన అంగళ్లు గింగళ్లు వగైరా దురాక్రమణలన్నింటినీ తొలగించేశారు. ఆమధ్య కలెక్టరు శ్రీ మునిరత్నం నాయుడుపేట వెళ్ళినప్పుడు, హాస్పిటల్ దుస్థితిచూసి, వెంటనే దురాక్రమణలు తొలగించవలసిందిగా ఉత్తర్వులిచ్చారట. మర్నాటికే ఒక్క అంగడికూడా లేకుండాపోయాయి. ఇప్పుడాప్రాంతమంతా పరిశుభ్రంగా, హాయిగావుంది.

విద్యానగర్ వైద్యశిబిరం

ఎన్. బి. కె. ఆర్. కాలేజిలో లోటరీ క్లబ్బువారు 28 తేది ఒక ఉచిత వైద్య శిబిరం నిర్వహించారు. చెవి, నోరు, దంత రోగాలకు సంబంధించి 400 మందికి పరీక్షలు జరిపి మందులిచ్చారు. శిబిరాన్ని నెల్లూరు పెద్దాస్పత్రి సూపరింటెండెంట్ డాక్టర్ కె. వి. రెడ్డి ప్రారంభించారు; లోటరీ అధ్యక్షుడు శ్రీ డి. బాలకృష్ణారెడ్డి స్వాగతించారు; డాక్టర్లు సంజీవరావు, గోపాలసింగ్, నరేంద్రరెడ్డి, శ్రీనివాసరావు, జయప్రకాష్, అశోక్‌కుమార్ తదితరులు పరీక్షలు చేశారు; శ్రీ వెంకటసుబ్బయ్య పర్యవేక్షించారు. *

మేము-మీరు
(3 వ పేజి తరువాత)

రక్తదానం

నెల్లూరులో రక్తదాన ఉద్యమం (అక్టోబరు, 3) గురించి చక్కటి వ్యాసం రాశారు, సంతోషం!

ఈ వ్యాసంలోనే శ్రీ కొటంరెడ్డి ఆదినారాయణరెడ్డి గురించి రాస్తూ, ఆయన రక్తదాన కార్యక్రమం ఏ సంఘటన ప్రధాన ఫలితంగా మొదలుపెట్టారో తెలియదన్నారు. ఆయన, తన స్నేహితుని తల్లికి అత్యవసరమైతే, తనరక్తం ఇచ్చారట. అప్పటినుంచి ఆయన మద్రాసు, నెల్లూరు వంటి చోట్ల రక్తం ఇస్తూవేవారు. ఇంకొక విశేషం-ఆయన 23 సార్లు రక్తదానమిచ్చిన సంగతి ఇటీవలదాకా ఆయన సన్నిహిత బంధువులకు కూడా తెలియదట.

ఇక నా మాట. నా రంగప్రవేశంతర్వాత నెల్లూరులో రక్తదానం ఒక ఉద్యమరూపం దాల్చిందన్నారు. కాని, స్వర్గీయ ఎస్. వి. నరసింహారావు 1962 ప్రాంతంలో వసుకుంటాను- వి. ఆర్. కాలేజిలో ఒక రక్తదాన ప్రదర్శన నిర్వహించారు; శ్రీ పెళ్ళకూరు గోపికృష్ణ పుస్తకాలద్వారా ప్రచారం చేస్తున్నారు. ఇప్పుడీ ఉద్యమ లక్ష్యాలేదా గదా! నెల్లూరులో రక్తదాన ఉద్యమం వేగవంతం కావడానికి, వ్యాప్తిచెందడానికి

నేను కారణం కావచ్చుగాని, ఉద్యమానికి పునాదులు వేసిందిమాత్రం వారిద్దరే.

నెల్లూరు — తిక్కవరపు సుకుమారరెడ్డి *

[6వ పేజి తరువాత]

"ఈ దొంగతనాలు ఇక చేయలేము!"

—అంటూ మూడుపేటల విన్నపం కలెక్టరుకు పంపుకున్నారు. వెంగళరావు నగర్‌కు చెందిన కొండేటి సుబ్బారావు, వకువూరు చిన్నయ్య. వాళ్ళుచెప్తున్నకథ విచిత్రంగావుంది.

ఈ ఇద్దరూ నాలుగునెలల్రిత్తం పొట్ట చేతబట్టుకొని నెల్లూరు చేరారట. రంగనాయకులపేటకుచెందిన టి. వెంకటాచలం అనే కుమారుడు నరప్రసాద్ వారు ఈ యిద్దరికీ పనో ఆశచూపి లోబర్చుకొని, సైకిళ్ళనుమాను దొంగిలించే తమముఠాలో చేర్చుకున్నారట. ఈ నాలుగునెలల్లో వీళ్ల వెంకటాచలం ముఠాకోసం చారవాడి సత్రం, పెద్దపరియ, రాజగన్నేరి సైకిల్ స్టేషన్ యార్డులలో ఇరువది సైకిళ్లు, రైలు వట్టాలు, పిష్ప్లేట్లు దొంగిలించి పనులమ లారీలో వెంకటాచలం యింటికి చేర్చారట; అది దాదాపు 350 టన్నులదాకా వుంటుందని అంటున్నారు.

ఇటీవల ఏమయిందో ఈ యిద్దరిలో మానసిక పరివర్తన వచ్చిందట; 'ఈ దొంగతనాలు యిక చెయ్యలేము' అనేవిరారంభం వచ్చి, ముఠా నుంచి తమను తప్పించవలసిందిగా 'బాస్'ను కోరారట. అతను నిరాకరించాడట. ఆ కోపంతో తామిద్దరూ ఆ ముఠాను పోలీసుకు పట్టిస్తే దానికి పూనుకొన్నామని; ఒకసారి ఒక రైల్వే పోలీసు రహస్యం సమాచారం అందజేస్తే, అతను వెంకటాచలానికి చెప్పేశాడని; అప్పట్నుంచి వెంకటాచలం తమ

మీద మరీ కక్షతో వున్నాడని వాళ్ళ పిర్యాదు. మరి ఇందులో నిజమెంత, ఇంతకాలంగా రైల్వేవారికి దొంగతనం చేస్తుంటే రైల్వేవాళ్ళేంచేస్తున్నారు? ఈ ముఠానాయకులు ఎవరు? వాళ్ళకిదా కమామీషేమిటి-ఇవన్నీ దర్యాప్తుచేసి బయట పెట్టవలసివుందా?

జనవాణి
(3 వ పేజి తరువాత)

అందువల్ల, ఈ పంపకాన్ని క్రమబద్ధం చేయడానికి, అవకతవకలు నివారించడానికి కలెక్టరు చర్యలుతీసుకోవడం అవసరం. ఆచర్యలు-జిల్లాఅంతటికీ సంబంధించినవిగావుండే, పంపకం అన్నిగ్రామాలలో ఒకేవిధంగా జరిగేట్టుచూస్తే బాగుంటుంది.

అల్లూరుపేట —డి. రాజగోపాలరెడ్డి

'జంగిల్ క్లియరెన్స్'
(8వ పేజి తరువాత)

కర్రలు ఆ చెట్లను వంటచెరకుగా అమ్ముకున్నారు, బొగ్గుకాల్చి వ్యాపారం చేసుకున్నారు, రెండువిధాలా డబ్బు పోసుకున్నారు!

ఇంకొకసంగతికూడా చెప్తారు. ఈ చెట్ల తొలగింపు కార్యక్రమం బుచ్చి సబ్‌డివిజన్‌లో బ్రహ్మాండంగా జరిగిందట. అదే కాదు, ఇతర పనులకూడా అక్కడే ఎక్కువ. సాధారణంగా ఆ సబ్‌డివిజన్‌లో సంవత్సరానికి పదిలక్షల రూపాయలు ఖర్చవుతుందట. గత సంవత్సరం యాభై లక్షలట!

ఏమైనా ఈ జంగిల్ క్లియరెన్స్ పేరుతో జరిగిన పగటిదోపిడి పై సమగ్రమైన విచారణ జరగాలి. ఇటువంటి బరి తెగించిన వ్యవహారాలకు అడ్డుకట్టవడాలి! *

ఉషా కుట్టుమిషన్లు
బహుమతి పథకం
ఉషా కుట్టుమిషనుకొన్నవారికి ఉచిత బహుమతి యివ్వబడును.
ఉషా కుట్టుమిషన్లు స్వల్పవాయిదా పద్ధతిలో కూడా లభించును.
వివరములకు మాతో సంప్రదించండి—
నెల్లూరు ఫాన్ హౌస్ ఫోన్: 964
ఉషా ఏజన్సీ,
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు

WANTED
FOR A MEDIUM SCALE
CITRUS BASED CHEMICAL UNIT
Boiler Attendant
To be incharge of Operations of a Coal fired Boiler; Candidates with Boiler attendant 'B' Certificate and good experience can apply with full bio-data within Seven days to :
The Managing Director,
Southern Citrus Products (P) Ltd.,
No. 9/192, Raju St, GUDUR, Nellore Dt., (A P)

నటశేఖరుడు (7వ పేజీ తరువాయి)

తోటివారికి చదివి వినిపించేవారు. ఈ సత్సంప్రదాయంలో పుట్టి పెరిగినవాడే కబీరురెడ్డి.

రామచంద్రారెడ్డి

విశ్వమోహనమైన గాంధర్వ విద్య పర్వతరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డిని వరించివచ్చి ఆయన ఇంట కాపురం పెట్టినది. గంగా యమునల సంగమంవలె సంగీతసాహిత్యాలు కలసి రెడ్డిగారిని నాట్యరంగానికి పట్టము గట్టినవి. రామచంద్రారెడ్డి ముట్టంగావచ్చిన ప్రతి పెండ్లిలో సంగీత రూపకమైన విద్యాగోష్ఠి జరుపుతుండేవారు, హరీంద్రనాథ చటోపాధ్యాయుడు (సరోజినీదేవి సోదరుడు) మోపూరులో రేబాల హరిశ్చంద్రారెడ్డి (దశరథరామరెడ్డి తండ్రి) గారింట ఒక పెండ్లికివచ్చి, సంగీత కచ్చేరి చేసినాడు. అక్కడకు వచ్చియుండిన పర్వతరెడ్డి సంగతెరిగి, ఆ ప్రఖ్యాత పురుషుడు రెడ్డిని కాస్త పాడమన్నారు. రెడ్డి, రెండు తెనుగుపద్యాలు, రెండు కబీరు పాటలు పాడినారు. రెడ్డి హిందుస్థానీ ఉచ్చారణ, వాక్యసరళి (Dieltion) బాగున్నదన్నారు- ఆ పండితుడు.

రెడ్డిగారు అల్లూరులో గురువుదగ్గర ఉరుదు నేర్చుకొని, ముస్లిములతో ఆభాషలోనే మాట్లాడుతుండేవారు.

నా అదృష్టం - మండలంలో ఇటువంటి పెద్దలందరితో, అన్నిరంగాలవారితో అన్ని స్థాయిలవారితో చనవు చెలిమి కలిగివుండినది. కాబట్టే ఈ స్మృతి శకలాలకు ఒక ప్రత్యేక ముద్ర ఉంటున్నది. దొరస్వామి అయ్యంగారి నాటకాలలో తురకవేషాలు వేసినా పర్వతరెడ్డిగారి 'రామదాసు'లో భజనపరుల గుంపులో స్టేజీ ఎక్కేవాడిని.

భక్త కబీరు

బళ్ళారి, మహారాష్ట్రి నాటక కంపెనీల ప్రాబల్యంతో ఆంధ్రనాటకకళకు మొదటి చలువపందిరి అయినది. ధర్మవరం రామకృష్ణమాచార్యులు నాటకాలువ్రాసి, నటించి 'ఆంధ్ర నాటక పితామహులై'నారు. ఆయన మేనల్లుడు-తాడిపర్తి రాఘవాచారి రాఘవగా నాట్యకళా ప్రపూర్ణులైనారు. రామకృష్ణమాచారి ఇంకొక బంధువు-గోపాలాచారి రామదాసు నాటకం వ్రాసినారు. ఇంకొక బళ్ళారివారు-కోలాచలం శ్రీనివాసరావు 'విజయనగర సామ్రాజ్య పతనం' వ్రాసినారు. కబీరుగా గోపాలాచారి నటించగా, రాఘవ రామదాసై-వరాకా అయి, ఆ నాటకానికి స్థిరస్థాయి చేసి, స్వయంగా నటసార్వభౌములైనారు. బోళదరాని దొడ్డనగౌడగూడ కబీరుగా బాగా పాడేవారు. తర్వాత నెల్లూరులో ఘంటసాల రాధాకృష్ణయ్య, చిత్తూరులో నాగయ్య కబీరువేషాలు వేసినారు.

కబీరురెడ్డి

కాని, పర్వతరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి కబీరుగా రంగానికి ఎక్కినదిమొదలు ఆ రామదాసు నాటకఖ్యాతి గట్టబడి, ప్రాకిపోయినది. ఆ తర్వాత రాఘవ రామదాసుగా రెడ్డితోగలసి దేశమంతా దిగ్విజయయాత్ర సాగించినారు. నెల్లూరు ముత్తరాజు సుబ్బరావు వ్రాసిన కృష్ణతులాభారం స్థానం నరసింహారావుచేత ఇట్లేగదా ఖ్యాతికి వచ్చింది.

రెడ్డి రాఘవగార్ల కలయిక (కాంబినేషన్) చిత్రనళీయాన్ని మహిమోపేతం చేసినది. రెడ్డి నలుడు, రాఘవ బాహుక పాత్రలను నిర్వహించేవారు. రామదాసు-నళీయాలను జంటగా ప్రదర్శిస్తూ, ఈ దిగ్గంతులురెండూ ఆంధ్రదేశమంతా ప్రవర్తిల్లినవి. రాఘవలేనప్పుడు రెడ్డే నల-బాహుకులువేసేవారు. మైసూరు కంపెనీ అంతగా పర్యటనం చేయలేదు, (ఉప్పులూరి సంజీవరావు ఈ ట్రూపులో దమయంతి వేసేవారు.) తిరిగివచ్చిన రెడ్డిని ఒక జమీందారువలె సంస్కారి గౌరవించేవారు.

కబీరురెడ్డి బలగం

పర్వతరెడ్డి అల్లూరు కృష్ణవిలాససభను తన కూడుగుడ్డతో పోషించినారు. రామదాసు నాటకం వీరి మాస్టర్ పీస్. పాలిచర్ల సుబ్బరామరెడ్డి రామదాసు, చిల్లర వెంకయ్య రామదాసు భార్య వేసేవారు. ఇక హాస్యపాత్రలు- అహమ్మద్, నారి అషఫ్ (ప్రజలు) వేషాలు పొణకా లచ్చారెడ్డి, సుబ్బరాఘవయ్య, సొమ్ము అయినవి. లచ్చారెడ్డి సహజ నటహాస్యానికి మొనగాడు. ఇంతటిపేరే కాశీ వెంచుకువచ్చినది.

పర్వతరెడ్డి ట్రూపు ఆంధ్రదేశంలో పర్యటిస్తూ, ఒకపట్టణం చేరితే, ఆ ఊరికి అది ఒక పండుగగా ఉండేది. (నేను చాలాయూరులలో పాల్గొన్నా) నాటకం అయిన మరునాడు, రామచంద్రారెడ్డి ఒక దర్బార్ జరిపినట్లు గోష్ఠి జరిపేవారు. ఆ స్థానికులు, శ్రీమంతులు, నటులు, పండితులు వచ్చి సభదీరేవారు. ఏనాటి నాటక కలెక్షన్ (వసూలుబడి) ఆనాటి ప్రొద్దున దానధర్మాలకు సరిపొయ్యేది. రామచంద్రారెడ్డి ఆంతరంగిక మిత్రుడు-కోశాధిపతి-తురకపాలెం శంకరరెడ్డి గొణుగుకోకుండానే పంచుల మూటలు విప్పేవాడు. మరల ట్రూపు బయలుదేరేటప్పుడు పర్వతరెడ్డి అప్పుచేయవలసి వచ్చేది. నిజంగా రామచంద్రారెడ్డి పర్వతరెడ్డే.

విరోధులుగూడ రెడ్డిని గౌరవించేవారు

అల్లూరులో గ్రామపార్టీలు రేగినవి. గడుసరి-తెంపరి అయిన పొణకా వీరారెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి ప్రతిపక్షి అయినాడు. ఒకనాటి అల్లూరు నాటకప్రదర్శనానికి- వీరారెడ్డి రిజర్వుడు సీట్ల టికెట్లన్నీ కొని, అలబరి జనాన్ని కూర్చుండబెట్టినాడు. కబీరు-ఒడ్డు పొడుగునా పకీరువేషంతో జపమాలగల కుడిచేయి ఎత్తి "కహో" అనేపాటతో ప్రవేశించినారు. ఆయనను చూడగానే, ముందుసీట్లలో ఉన్న మహా సదస్యులు పలాయనం చిత్తగించినారు. ఇదీ ఆ పాత్రధారి సంఘంలో సాగించుకొనిన గౌరవస్థాయి; ఆయనను చూడగానే ప్రతివారికి ఒకగౌరవపీయ సంభ్రమం [Respectable Awe] కలిగేది ఆయన పుత్రులలో ప్రముఖుడు - రాజేరి యూ-డాక్టర్ వి. సి. రెడ్డి.

రెడ్డి సరసత

ఇంతటి గంభీరుడు, ప్రఖ్యాతపురుషునికి చిలుకువ - గుణగ్రహణపారీణత భూషణాలుగావుండేవి. (ఈ సంఘటన నాస్వోత్కర్షకు అనుకోరాదండి) ఒకప్రయాణంలో రైలుపెట్టెలో శంకరరెడ్డితోగూడా నేను రెడ్డిప్రక్కనవున్నా మిగతాట్రూపు వేరేపెట్టెలో ఎక్కినారు. రామచంద్రారెడ్డి బాహుకుడు పద్యాలు వల్లెవేసుకుంటూ "నమత్రి విక్రమ" అని, అందరు నటులవలె (రాఘవవారు) అన్నారు. నేను, ఒంటబట్టిన గడుసుదనంతో "సార్! సమత్రివిక్రమ అనండి" అన్నా. ఆయన శంకరరెడ్డివైపు చూచినారు. శంకరరెడ్డి-నేను చదువుకొన్నానని సర్టిఫికేటు ఇచ్చినారు. వెంటనే రామచంద్రారెడ్డి నావీపుతట్టి ఆశీర్వదించినారు. ఇదీ ఆ మహామతి సరసత!

ఇది ఆయన శతవర్ష జయంతికి నీరాజనం. ★

★ OUTSTANDING HOUSES ★ APARTMENTS ★ MODEL HOUSING ★

ATTENTION

Residential Flats Builders!
Industrialists !!
Investors !!!

IN AND AROUND TWIN CITIES

PIONEER BUILDERS ARE HERE TO TAKE CARE OF YOUR BUILDING PROJECTS

Big or Small

We are not just another firm of Builders as we offer completely different and comprehensive service to meet your specific requirements and to your time schedule.

ALL these - with a GUARANTEE plus, which is unique in the ever growing Building Industry.

We can undertake on turnkey basis :

HIGH RISE MULTI STOREYED FLATS
INDUSTRIAL COMPLEXES & COMMERCIAL COMPLEXES
INDUSTRIAL FRAMED STRUCTURES - IN RCC/STEEL
HOSPITAL COMPLEXES, RESIDENDES
HOTELS & THEATRE COMPLEXES 3 IN ONE / 4 IN ONE

We have well experienced Engineers and Innovative Management to guide us in our services :

Er. K. R. CHUDAMANI, B. E.
CHAIRMAN
(Retd. Chief Engineer, A. P. Govt)

Shri N. Radhakrishna Reddy
EXECUTIVE DIRECTOR

Er. Gouranga. Sathy, B. E. MISTE,
CHIEF ENGINEER
(A Leading Builder and Interior Designer with 2 decades of Experience)

For further details, kindly contact:

Pioneer Builders

ENGINEERS BUILDERS
PAINTERS INTERIOR DECORATORS

3-6.690/1, 1st FLOOR,
MAIN ROAD,
HIMAYATNAGAR
HYDERABAD-500029.

Grams: PIOBUILD
Phone. Resi 33977
Off: XXXX

PIONEERS IN CONSTRUCTION WITH GUARANTEE

Monsoon is over- It's Time for Painting your Buildings Kindly entrust us with your PAINTING JOBS FOR QUALITY & ECONOMY.

PAINTING & FINISHES ★ INTERIOR IMPROVEMENTS THROUGH DECORATION AND FURNISHINGS ★ INTERIOR & EXTERIOR RENDERINGS ★ EXQUISITE AND ELEGANT DOORS AND WINDOWS ★ WATER PROOFING ★ INSULATION OF PROCESS

★ EQUIPMENTS ★ MOSAIC ★ FLOOR FINISHES ★ SANITARY WORKS ★ ALL CONSTRUCTION IN ACCORDANCE WITH I.S.I SPECIFICATIONS ★ 'PIOBUILD IS FOR ALL

పర్వతరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి

[4 పేజి కొరవ]

అందులో రామచంద్రారెడ్డిగారు కబీరు. "హరిశ్చంద్ర"లో హరిశ్చంద్రుడు, శివ పుత్రవిజయంలో దుర్గాదాసు, సీతారామ వనవాసంలో శ్రీరాముడు, సతీసావిత్రిలో ఒక్కసారి సత్యవంతుడుగా, మరొకసారి యముడుగా నటించేవారు.

అవన్నీ ఒక ఎత్తు, రామదాసు నాటకంలో కబీరు పాత్రధారణ ఒక్కటే ఒక ఎత్తు. రామచంద్రారెడ్డిగారి విగ్రహం, కంఠం, శిఖ, ప్రసన్నత, ఉచ్చారణ- అన్నీ కబీరుకు మూర్తీభవించినట్లు ప్రతిష్ఠ చేసేం. 'కహో' అనే రాగాలాపనతో ఆయన రంగస్థలం ప్రవేశించడంతోటే, ఒక గంభీర ప్రశాంత వాతావరణం అలముకునేది. నటనను సే భావాన్ని ఆయ నెప్పుడూ కల్పించలేదు: సజీవమూర్తి ఆయన కబీరు- సాక్షాత్కరించినట్లే అని పించేది పద్యపఠనంలో ఆయనదొక విలక్షణమైన శైలి. సాధారణంగా పౌరాణిక నాటకాల్లోని రాగాల జబ్బు ఆయనకుండేది కాదు పద్యాన్ని చక్కగా భావయుక్తంగా విడమర్చి అర్థస్ఫురణతో చదివేవారు. ఉర్దూ, హిందీ బాగా ఎరిగినవారు కావడం వల్ల, కర్ణాటక సంగీతంతోపాటు హిందుస్థానీలో కూడా ప్రావీణ్యం కలిగివుండడం వల్ల పాటలు విలక్షణమైన ఉచ్చారణతో, అనువాతన శైలిలో, శ్రావ్యంగా పాడేవారు.

అల్లూరులో ప్రారంభమైన రామచంద్రారెడ్డిగారి కబీరు యాత్ర మెల్లమెల్లగా ఆంధ్రదేశమంతా సాగింది: అజరామరమైన ఖ్యాతినార్జించింది. ముఖ్యంగా సర్కారు జిల్లాల్లో రామచంద్రారెడ్డిగారి కబీరుకు గొప్ప గుర్తింపు రావడం ఆ రోజుల్లో విశేషం. దాంతో ప్రతిసంవత్సరం ఏదో ఒక ప్రాంతంలో 'రామదాసు' నాటక ప్రదర్శనకు రామచంద్రారెడ్డి బృందం బయల్దేరుతుండేది.

ఆ ప్రయాణాలు విజయయాత్రవలె సాగేవి. రామచంద్రారెడ్డిగారి నాటక బృందంలో అందరూ అల్లూరు, పరిసర ప్రాంతాలకు చెందినవారే. కోవూరుకు చెందిన పాలిచర్ల సుబ్బరామరెడ్డి (వి. ఆర్. హైస్కూలు టీచరు పి. రామచంద్రారెడ్డి, పి. డబ్ల్యు. డి. ఎక్సిక్యూటివ్ ఇంజనీరు పి. శేషరెడ్డిగార్ల తండ్రి) రామదాసు వేసేవారు. (నాల్గవ పేజీలో వి ఫోటోలో కబీరుకు నమస్కరిస్తున్న రామదాసు ఈయనే) పొణకా లచ్చారెడ్డిగారు హాస్యపాత్రలు ధరించేవారు. అద్భుతంగా నటించేవారు. ఇంకా అల్లూరుకు చెందిన వేమారు సుబ్బరాఘవయ్య, చిల్లర వెంకటయ్య తదితరులుండేవారు. రెడ్డిగారి నాటకబృందం యాత్ర బయల్దేరిందంటే అదొక దర్బారుగావుండేది. రైల్లో ప్రత్యేకంగా ఒక బోగి రిజర్వ్ చేయించుకొనేవారు. బృందంలోవారి సందర్శ ఎంతో ఆప్యాయంగా. ఆదరంగాచూసేవారాయన. ఎవరికి ఏకొరవల్సివచ్చినా ఉదారంగా ఇచ్చేవారు. తనతో వున్నవాళ్ళకోసం డబ్బు విరివిగా ఖర్చుచేసేవారు. అంతేగాక అయన్ను 'అల్లూరు జమీందారా' వి పిల్చేవాళ్ళు రామదాసు నాటక ప్రదర్శనవల్ల ఎంతడబ్బువచ్చినా, అంతా ఖర్చయిపోయేది. డబ్బు సంపాదించాలనే దృష్టి ఎప్పుడూ లేదు. కళారాధనతప్ప, నాటకం ఆయన కొక వృత్తి కానేకాదు. అందువల్ల నాటక ప్రదర్శనలో వచ్చిన డబ్బంతా ఎక్కడిక క్కడే ఖర్చయిపోయి, తిరుగు ప్రయాణానికి చేబదులు తీసుకోవల్సివస్తుండేదట. ఆ ఆర్థిక మాంద్యపు రోజుల్లోనే రామదాసు నాటకంవల్ల హెచ్చు తక్కువ లక్ష 50 వేల రూపాయలదాకా ఆదాయం వచ్చిందట.

ఒకసారి సర్కారుజిల్లాలో ఎక్కడో రామదాసు నాటకం ప్రదర్శిస్తుండగా, రామచంద్రారెడ్డిగారికి బళ్ళారి రాఘవ పరిచయమయ్యారు. అప్పట్నుంచి రాఘవ రామదాసు, రామచంద్రారెడ్డి కబీరు అయ్యారు: ఆ 'రామదాసు'కు యావదాంధ్రదేశంలో అగణితఖ్యాతి లభించింది. 1928 లో కాబోలు మద్రాసులో బళ్ళారి రాఘవ 'విజయనగర సామ్రాజ్య పతనం' ప్రదర్శిస్తున్నాడట; ఆ నాటకం చూడ్డానికి రామచంద్రారెడ్డిగారుకూడా వచ్చి ముందు వరసలో కూర్చున్నారట. ప్రేక్షకులకెట్లాగో ఆయన 'కబీరు రెడ్డి'గారని తెలిసిపోయింది. అంతే: అందరూ వచ్చి రెడ్డిగార్ని చుట్టుముట్టి, మర్నాడు రామదాసు వెయ్యాలని పట్టుబట్టారట. రెడ్డిగారి ఆరోగ్యం సరిగా లేకున్నా, మర్నాడు రాఘవతో కలిసి 'రామదాసు' ప్రదర్శించక తప్పలేదట।

ఆనాటి ప్రముఖ రంగస్థల నటులందరితోనూ నటించారు రామచంద్రారెడ్డిగారు. పక్కిలా ఖుఫేమ్ తుంగల చలపతి రామదాసు భార్యగా వేసేవారు, సి. ఎస్. ఆర్. ఆంజనేయులు రామదాసుగా వేసేవారు. ఇంకా ఈడపల్లి సూర్యనారాయణ, పారుపల్లి తదితర ప్రముఖులందరూ ఆయనతో నటించారు.

రామచంద్రారెడ్డిగారి జీవితంలో మరువరాని సంఘటన గాంధీజీ ప్రశంస అందుకోవడమే। 1933 లో హరిజనోద్యమ సందర్భంగా గాంధీజీ నెల్లూరు వచ్చినపుడు రామచంద్రారెడ్డిగారు 'రామకబీరు' ప్రదర్శించి, వచ్చిన ఆదాయమంతా హరిజన నిధికి ఇచ్చారు. మహాత్ముడా నాటకం చూసి, రెడ్డిగారి హిందీఉచ్చారణకు మెచ్చుకున్నారు.

ఇ కొక సందర్భంలో నెల్లూరులో సర్ వాలెంటైన్ షిరోల్ అనే పాశ్చాత్య ప్రముఖుడు రెడ్డిగారి 'కబీరు'ను చూసి, ఏసుక్రీస్తు గుర్తుకువస్తున్నారంటూ, వేదిలో ప్రశంసించారు.

రామచంద్రారెడ్డిగారు పొందిన సన్మానాలకు గౌరవాలకు లెక్కలేదు. ఒకసారి విజయనగర సంస్థానంవారు రెడ్డిగార్ని తమ ఆస్థానానికి ఆహ్వానించి, స్వర్ణపతకం బహూకరించారు. మద్రాసు ఆంధ్రపత్రికవారు రెడ్డిగారికి రజిత దంత కమండలాలు ఇచ్చి సన్మానించారు. చల్లపల్లి రాజాగారు తన వివాహసందర్భంగా 'రామదాసు' వేయించుకొని, రెడ్డిగార్ని, మిగతానటుల్ని ఘనంగా సన్మానించి పంపారు. పిఠాపురం రాజావారు, పోలవరం రాజా గంగరాజు, నారాయణరావు స్వర్ణపతకం బహూకరించారు. రెడ్డి జనసభవారు స్వర్ణకంకణంతొడిగి సన్మానించారు.

రామచంద్రారెడ్డిగారు కొమరిక చెందిన బొమ్మలూరువారింటి ఆడపడుచు అన్నమ్మను పెళ్ళిచేసుకున్నారు. వారికినల్గురుకుమార్తెలు, ముగ్గురు కుమారులు. పెద్దకుమారుడు చెంచురామరెడ్డి, చనిపోయారు. తర్వాత రాజారామరెడ్డి- యోగిగా అల్లూరులోనే జీవితం గడుపుతున్నారు. మూడవ కుమారుడు రాధాకృష్ణారెడ్డి బెంగుళూరులో వున్నారు. వీరు రెడ్డిగారితో రామదాసు కుమారుడుగా నటిస్తుండేవారు. చివరి కుమారుడు చంద్రశేఖరరెడ్డి- అంటే మన హాస్యనటుల డాక్టరు శ్రీ పి. సి. రెడ్డి. కుమార్తెల్లో పెద్దామె పొన్నలూరివారి కోడలు- చనిపోయింది; రెండవామె కొత్తపాలెం: మూడవామె పడమటపల్లె ప్రముఖులు శ్రీ టి. ఎస్. విశ్వనాథరెడ్డి భార్య.

రామచంద్రారెడ్డిగారికి 1935 ప్రాంతంలో జబ్బుచేసింది. అప్పట్నుంచి ఆయన నాటకాలు వేయడం మానుకొని, అల్లూరులోనే విశ్రాంత జీవితం గడుపుతుండేవారు. అప్పట్లో 'రామదాసు' సినిమాలో ఆయనచేత కబీరు పాత్ర వేయించాలని కొందరు ప్రయత్నించారు; కానీ అనారోగ్యంవల్ల వీలుకాలేదు.

ఆంధ్రనాటక రంగస్థలం మీద 'కబీరు'గా జీవించి, అఖండ ఖ్యాతి నార్జించిన పర్వతరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డిగారు 1937 జూలై 24 తేదీన కన్నుమూశారు. ఆయన మరణంతో ఆంధ్ర నాటకరంగం వన్నెతరిగింది; చిన్నబోయింది. మళ్ళీ అంతటి కబీరు ఆంధ్ర నాటక రంగస్థలం మీద దర్శనమివ్వలేదు. "నభూతో నభవిష్యతి."

—పి. గోపాలకృష్ణ

★

ఫోన్ : 884

గ్వాలియర్ షోరూం

ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

1—10—80 తేది పెద్దల సమక్షములో జరిగిన డ్రా లో గెలుపొందినవారు

2098 శ్రీ వి. సురేంద్రకుమార్‌రెడ్డి, వేగుంటపాడు.

2084 శ్రీ ఎస్. భాస్కరరావు, మూలపేట - నెల్లూరు.

2178 శ్రీ వై. గోవర్ధన, పవాడపేట - నెల్లూరు.

దసరా పండుగ శుభాకాంక్షలతో

ఫోన్ : 2485

CROWN-TV

నెల్లూరు చిత్తూరు జిల్లాలకు ఏకైక ఆథరైజ్డ్ డీలర్ :

హరిత ఎలక్ట్రానిక్స్

5/51 పప్పులవీధి,

స్టోన్‌హౌస్‌పేట - నెల్లూరు-2

Time will tell the difference

శివారెడ్డి పద్యాలు

మహాత్మగాంధీ

ఆలోకవర్ష్యనివము అక్టోబరు రెండు
బాపుజన్మదినము భరతజాతి
మునకు మనకు ముక్తిముక్తి ప్రదాతమ్ము
బరమోత్తమమ్ము భవహరమ్ము

అమహాత్ముడిచట అవతరించకపోతె
పుల్లరాయికొమ్ము పుట్టకుంటె
యిండియాకు అసలు యిక మోక్షమేలేదు
బ్రిటిషువారి దిడుల్ ప్రదకు నీకు

రాటెపోసినారు సత్యంప్రదాయాన్ని
కాలద్రోసినారు కలహాన్ని
పీటగలిపినారు నిరాసపత్వాన్ని
గాంధికన్న అత్మలెవరు?

ముద్దులకృష్ణుడిచటమురళి మ్రోయించాడు
రామచంద్రుడిచ్చోరాజ్యమేలె,
బుద్ధుడిచట సిద్ధిబొందె, గాంధీతాత
పుట్టెనిచట మంచి పుణ్యభూమి।

పల్లెపల్లెగూడ గుల్లగట్టసాగు,
పూరిపూరికీను పుణ్యపాలు
రాముడవెయింక రాజ్యమ్మేకాలంలో
తిరుగుబడకు గాంధి యుగముతీరు।

శ్రీనాథుడు

పిలువనిల్లపేరుబెట్టి యీ కవిరాజ్ఞి
పైదిరెడ్డి జాబుప్రాయుటిల్లు
చెవులువిక్క బొడుచు శ్రీనాథకవిసార్వ
భౌముడంటె వాకుంటుగురువికి।

కవిసార్వభౌమురచనలు
నవరసభరితాలు పద్యనాగరికాలూ
రుచిరాకరమంత్రాలూ
అవియుపదాలకి గొప్ప అలరవాలూ।

విరివెంట్రుష్ణమూర్తి।
పరపకమేరుగార్చె నీకుపాదిత్యమేరో
వరమిది పూతాఫలమిది
తరతరములనాటి గొప్పతనవమిదిచూడే।

భవనం మంత్రి

అంతకంతబెందిరయ్యోర్ల పెన్షన్లు
ఏటికేటికి నేక్కువెక్కువాచె
మధ్యకాలమందు మాష్టరు మెరుగైరి
అడుగుముందుకేసినార్థికంగ।

కాఫికెంత, రొట్టెకెంత, ప్రతిరోజు
బై సుకోవుకెంత. బాడుగెంత,
ఏటపురిటికెంత। యింకా స్తదయచెయ్యి
భవనమయ్య మమ్ముబాగుచెయ్యి।

★

టెండరు ప్రకటన

నెల్లూరు జిల్లా, పొదలకూరు తాలూకా, నాగులవెల్లటూరు గ్రామములో వేంచేసియున్న శ్రీ కోదండరామస్వామి వారి దేవస్థానం ధర్మకర్తచే యీ దిగువ చూపబడిన పనికి రిజిష్టర్డ్ కంట్రాక్టర్లచే సీల్డు టెండర్లు కోరబడుచున్నవి. సదరు షెడ్యూలు దేవస్థానము వద్ద రూ 10/- లకు 12—10—80 తేది నుండి విక్రయించబడును. సదరు పనికి డిపాజిట్టు రూ. 350/- లు దేవస్థానమునందు చెల్లించి రసీదును టెండరుకు జతపరచవలయును

వరుస సంఖ్య	పని వివరము	ఎస్టిమేటు
1.	దేవస్థాన మరామత్తు మరియు ప్రహరీ గోడ నిర్మాణము.	రూ. 14 000/-

సీల్డు టెండర్లు 22—10—80 తేది సాయంత్రం 5.00 గం॥ వరకు స్వీకరించబడును. స్వీకరించిన సీల్డు టెండర్లు 23-10-80 తేది సాయంత్రం గం. 4.00 లకు హాజరైన టెండరుదార్ల సమక్షములో, నెల్లూరు ఎండోమెంట్సు డిపార్టుమెంటు అసిస్టెంటు కమీషనర్ వారి కార్యాలయములో తెరువబడును. మిగిలిన వివరములు దేవస్థాన కార్యాలయములో తెలుసుకొనవచ్చును.

కె. సి.హెచ్. రాజేంద్రప్రసాదు.

వంశపారంపర్య ధర్మకర్త

ఏడు హిందీచిత్రాలకు దాసరి దర్శకత్వం!

సినిమా ప్రపంచంలో రికార్డుల సృష్టించడంలో, దాసరికి దాసరేసరి! పరిశ్రమతో బొత్తిగా పరిచయంలేని అనామకులతో బాక్సాఫీసు బద్దలుకొట్టే చిత్రం నిర్మించి, భారీనటులతో భారీగా నిర్మించి, పంపిన వైపులోనే తిరిగొచ్చిన బాక్సులను అందుకున్నా, పరిశ్రమలోకి వచ్చీరాగానే, తన పేరును 'మేధావి' ప్రకటించుకున్నా.... దాసరికి దాసరేసరి!

రేఖ నాయిక, సర్కస్ రాముడుగా అమితాబ్ పిల్లు చేస్తారట.

దానధర్మమనే వాక్యం ఏనకొక్కరికే పరిమితమని అనుకొంటుండేవాళ్లం. కానీ, ఆ మహమ్మారి హిందీ పరిశ్రమకుకూడా ప్రాకిపోయినట్లుంది. హిందీలో కథలకు, కథకులకు, కరువొచ్చిపడినట్లు, తెలుగులోని చచ్చు పుచ్చు చిత్రాలమీదకు ఎగబడడం. ఆ పరిశ్రమ పతనావస్థకు

ఇటీవల నెల్లూరులో అక్కినేని జన్మదిన సందర్భంగా జరిగిన సభలో నటి కాంచనకు సన్మానం. ఆమెకు ఇటు నెస్టా అధ్యక్షుడు సుందరరామరెడ్డి, అటు జిల్లా కలెక్టర్ టి. మునిరత్నం.

ఇప్పుడా 'దర్శక కేసరి' తెలుగు సీమను ప్రక్కకు నెట్టి, హిందీ పరిశ్రమ మీద దండెత్తుతున్నారు. (అయ్యోపాపం, హిందీవాళ్లు!) ఆయన హిందీలో ఏడు చిత్రాలకు దర్శకత్వం వహిస్తాడట-అదీ ఒక్క ఏడాదిలో. వీటిలో ఐదుచిత్రాలు తెలుగులో బాక్సాఫీసు బద్దలుకొట్టినవి!

ఏడంతస్తుల మేడ, మాయదారి మల్లిగాడు, సుజాత, గోరింటాకు, సర్కస్ రాముడు - ఈ తెలుగు చిత్రాలు, తమిళ చిత్రం 'కల్లానా మోహనాంబాళ్' మరొక అప్పమైన హిందీచిత్రం - ఇదీ దాసరివారి హిందీచిత్ర సరళి. వీటిలో ఒక్క సర్కస్ రాముడు తప్ప, మిగతా చిత్రాలన్నింటిలోనూ జితేంద్ర నాయకుడట-కొన్నింటికి

ప్రారంభమా? మనవారి ప్రతిష్ఠకు కారణమా?

తెరమీద "మాలపల్లి"

ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ గారి నవల 'మాలపల్లి'ను యువదర్శకుడు దేవదాస్ కనకాల తెరకెక్కించబోతున్నారు. అరుణోదయ ఫిలింస్ అనే కొత్త నిర్మాణసంస్థ, ఈ సాహసానికి పూనుకట్టింది.

ఇన్నేళ్ళ తర్వాతనైనా 'మాలపల్లె' అనే నవల ఒకటి వుందని, అది దేశంలో ప్రజాదరణ పొందిన విప్లవాత్మకమైన నవల అని, దానికొక చరిత్ర, గిరిత వున్నాయని, దాన్ని తెరకెక్కించడం అన

సరమని, మన నిషేధాలకు లోనైనదని సంతోషమే. కాని ఆ నవలను మనవారు ఎంతవరకూ చిత్రీకరించగలరన్నదే సమస్య. శ్రీశ్రీ మాటలు, స్క్రీన్‌ప్లే; సామాజిక స్పృహ వున్న దర్శకుడు దేవదాస్ కనకాల దర్శకత్వం కాబట్టి, మాలపల్లె దాగనే వుండగలదని ఆశిద్దాం!

రోజులు మారాలి సినిమాలుకూడా మారాలి!

'రోజులు మారాలి' కథ విపించారు మిత్రుడు వాశిరాజు ప్రకాశం. చాలా బాగుంది. ఎంతో వాస్తవికంగానూ, ప్రయోజనకరంగానూ వుంది. అనాధ అయిన ఒక హరిజన బాలిక కథ యిది. ఆమెను ఊరు తరిమేస్తుంది. ఒక అభ్యుదయవాది ఆదరాభిమానంలో ఆమె విద్యావంతురాలై, ఉన్నతోద్యోగి అవుతుంది; అదే గ్రామానికి కలెక్టరుగా వస్తుంది. అప్పుడు జరిగిన సంఘటనలు.

గ్రామీణ వాతావరణంలోని మంచి చెడులను యథాతథంగా ప్రతిబింబిస్తుందీ కథ. గ్రామపెత్తనాన్ని హస్తగతం చేసుకొన్న 'పెద్దలు' సాగిస్తున్న దురాగతాలు; వారి అక్రమ పాలనకు నిరుపేదలు నిర్వాసితులు మూగగా బలికావడం; హరిజన గిరిజనాది బలహీనవర్గాల అభివృద్ధిపేరట జరుగుతున్న దోపిడీ; ప్రభుత్వ పథకాలను పెత్తందార్లు తమ స్వార్థానికి ఉపయోగించుకోవడం - ఇవన్నీ చూస్తాము 'రోజులు మారాలి'లో.

సాధారణంగా తెలుగు సినిమాల్లో కనిపించని సామాజిక దృక్పథం 'రోజులు మారాలి'లో వుంది. అనాకర్షణను, సామాజికదృష్టిని చక్కగా మేళవించారు ప్రకాశం ఈ కథలో. 'చలిచీమలు' వంటి మంచిచిత్రాన్ని అందించిన అభ్యుదయ భావకుడైన దర్శకుడు దేవదాస్ ఈకథను చక్కగా తెరకు అనువదించారు. దేవదాస్‌కు మంచి భవిష్యత్తునిచ్చే చిత్రం ఇది.

బొల్లిముంత శివరామకృష్ణ మాటలు; రాజేశ్వరరావు సంగీతం; ఆత్రేయ, సినారె, జ్యోతిర్మయి పాటలు. ప్రభ, చంద్రమోహన్, కాంతారావు, నూతన్‌ప్రసాద్, మాడా, రమణమూర్తి, పొట్టిప్రసాద్ తదితరులు నటిస్తున్నారు. నూతన్‌ప్రసాద్ గ్రామపెత్తందారుగా చాలా బాగా నటిస్తున్నారు.

పత్రికారంగానికి ఈ చిత్రం పేరుతెస్తుంది; అందులో సందేహమేమీలేదు. దాంతో పాటు డబ్బునొస్తే సంతోషిస్తాము.

బాపు 'వంశవృక్షం'- మరొక 'ముత్యాలముగ్గు'

అమెరికా బాపుగారితో వసుంధి విజయాలగ్గి, తెలివిగా లికి, 'వంశవృక్షం' షూటింగ్ జరుగుతూంది. కానీ నేను చూశాను, 'ముత్యాలముగ్గు' గుర్తొచ్చింది.

బాపు చిత్రీకరణలో ఒక పరిపూర్ణత వుంటుంది. ప్రతిసన్నివేశమూ వింపుగా వుండి, కన్నులపండువుగా కన్పట్టుతుంది. 'వంశవృక్షం' బాపు వైశిష్ట్యానికి నిలువుటద్దమవుతుంది.

'గిరీశకళ్యాణ' దర్శకత్వం వహించిన కన్నడ 'వంశవృక్ష' దీనికి మాతృక. ఐతే ఇది అనువాద చిత్రమనిపించదు;

—కాలం 11 వ పేజీలో

హరిజనులలో యిప్పుడిప్పుడే వస్తున్న మార్పును అసాధారణ ప్రతిభతో, గొప్పచిత్తశుద్ధితో చిత్రించిన

హరిజన్

గతవారం 'హరిజన్' చిత్రం పై సమీక్ష చదివాను. విమర్శకుడు సాధారణ ప్రేక్షకుడికంటె పైస్థాయిలో ఉండి చిత్రాన్ని అవగాహన చేసుకోడానికిబదులు, ఏ అవగాహనా లేకుండా, సాధారణ ప్రేక్షకుల దురభిప్రాయం దుర్వ్యాఖ్యలా వ్రాశాడని నాకు అనిపించింది. అందుకే ఈ వివరణ.

"హరిజన్"లో ఏమీలేదని కొందరికి అనిపించినట్లుంది. అలోచిం అవగాహనలో తప్పు. చిత్రించలేదు హరిజన ప్రేక్షకుల ఆసక్తిని పట్టువుడలేకపోయి వుండవచ్చు. సినిమాలో ఎక్కడా సాత్రికం, అంతరంగిక, దామ్పత్యాలు లేకపోవచ్చు. హృదయాలను 'కదల్చే' కథగానీ, సంఘటనగానీ ఏమీలేకపోవచ్చు. అసలు 'ఇది సినిమాయేనా' అనే లేత సాందేహం కొందరిలో కలిగించవచ్చు. ఐతే హరిజన్ చిత్రంలో అంతకంటే ఏమీలేదా! అసలు దర్శకుడు చెప్ప దలచుకొన్నదీ, చెప్పిందీ ఏమీలేదా! కాస్త నిశితంగా అర్థంచేసుకోవలసిన విషయమిది. నిశితంగా చూడనిదే అర్థంకాని విషయం, సినిమావల్ల సరైన అవగాహన లేనిదే అర్థంకాని విషయం ఇది.

ఈనాటి విద్యాధికులైన హరిజనుల ఆలోచనల్లో ఇప్పుడిప్పుడే కలుగుతున్న మార్పు ఈచిత్రంలో చూపించారు దర్శకుడు. 30 ఏళ్ళ స్వాతంత్ర్యానంతరం తర్వాత దేశపరిస్థితి మనుషులమారిపోయే వుంది; హరిజనుల బ్రతుకుల్లో ఏటువంటి మార్పులేదు. ఇప్పటిదాకా విద్యావంతులవుతున్న హరిజనులు పరిస్థితిని అర్థంచేసుకొంటున్నారు; తమని అణచివేస్తున్న అన్యాయాలను సున్నితంగా స్పందిస్తున్నారు; సంఘటితంగా ఎదిరిస్తున్నారు. ఐతే ఇవి పైస్థాయివరకే సామాజిక తిరుగుబాటుగా చేసుకో

డాక్టర్ కాళిదాసు పురుషోత్తం

లేకపోవచ్చు పోరాటమును అందుకో లేకపోవచ్చు. కానీ ఆలోచనారంగాలు తమ హక్కులకోసం జరిపే పోరాటానికి పూర్వరంగంగా వుపయోగపడుతుంది. ఇదే దర్శకుని ఈ చిత్రంలో చెప్పదలచు కొన్నదీ, చెప్పిందీను. ఇది చెప్పానికి దర్శకుడు ప్రత్యేకం ఒకకథను ఎన్నుకోలేదు. కథాత్మకంతో ఎదురయ్యే కొన్ని సాధారణమైన, నాటకీయత సినిమాకథలులేని, సన్నివేశాలు ద్వారా దర్శకుడు వ్యక్తీకరించారు.

అనంత్ హరిజనయువకుడు. యూనివర్శిటీ చదువుముగించుకొని పల్లెకు తిరిగి

—కాలం 11 వ పేజీలో

భారతదేశమంతటా ముందడుగేసే రైతులందరూ నమ్మినది, ఎంచుకుంటూన్నది

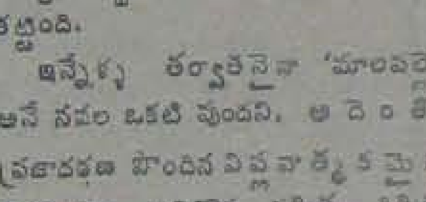

ఎల్ & టి ఎమ్ 01 స్టార్-డెల్టా స్టార్టర్లు: సెమీ-ఆటోమేటిక్ మరియు పూర్తిగా ఆటోమేటిక్ అయినవి. 12.5 హెచ్.పి. వరకుగల మోటర్లకోసం అనువైనవి. 75 హెచ్.పి. వరకుగల మోటర్లకోసం కూడా యితరస్టార్-డెల్టా స్టార్టర్లు దొరుకుతాయి.

తయారు చేయువారు: లార్సెన్ & టూబ్రో లిమిటెడ్

ఆథరైజ్డ్ స్టాకిస్టు:
రామక్రిష్ణయ్య ఇంజనీరింగ్ కో
న్యూ టాకీస్ ఎదురుగా, నెల్లూరు 524 001

SWD-003 TL

బాధారహిత ప్రకృతిసిద్ధమైన ఆరోగ్యము మీదే!
స్త్రీల బాధలు ప్రత్యేకమైనవి

లోధ్ర

75 సంవత్సరములకు పైగా సుఖజీవనమునకు లోధ్ర టానిక్‌ను వాడిన స్త్రీలు ఎందరో

ఉచిత వైద్య సలహాకు ఈ క్రింద వ్రాయబడిన విలాసమునకు ఈ కూపన్‌ను పూర్తిచేసి మీ జాబుతో పంపండి.

పేరు: ____
విలాసము: ____
____ PIN ____

కేసరి కుటీరం ప్రైవేటు లిమిటెడ్ - రాయపేట, మద్రాసు-14
నెల్లూరు శీతారామ జనరల్ స్టోర్స్ ఏజన్సీస్

YUSUFF DRESSES

యూసఫ్ డ్రెస్సెస్

19, జలగం వెంగళరావు బిల్డింగ్స్,
ట్రంకురోడ్ - నెల్లూరు.

ఫోన్ : 1896.

పలువిధములైన రెడీమేడ్ దుస్తులు, గౌన్లు, మాక్సీలు మినీ ఫ్రాక్స్, స్ట్రైట్‌లాగ్, బాబా సూట్స్, లంగాలు, బనియన్లు, స్కూల్ యూనిఫారములు సరిక్రొత్త రకములు, అధునాతన డిజైనులలో వివిధ వయస్సులలోని వారికి అందుబాటులో లభించును.

హోల్‌సేల్ ధరలకుకూడా మావద్ద లభించును.

కిడ్స్ లుంగీలు, మైలేడి బ్రాసియర్సు మా ప్రత్యేకత.

ఒకసారి విచ్చేయండి!

క్రొత్తది - ఇల్లు అమ్మబడును

పి. వి. నగర్‌లో 23 అంకణముల స్థలంలో 8 అంకణముల క్రొత్తది - స్లాబ్ కట్టుబడి వెంటనే అమ్మబడును.

—వివరములకు—

కె. సుబ్బారెడ్డి
శ్రీ వర్ధనీ ఫోటో స్టోర్స్,
16 376, ఆర్తిటోట అగ్రహారము,
నెల్లూరు-1

జోంగా 1955 మోడెల్

మంచి రన్నింగ్ కండిషన్‌లోనున్న AAN 1894 జీపు (6 సిలిండర్ల-డీసెల్) వెంటనే అమ్మబడును.

—వివరాలకు—

నారపనేని వీరాస్వామి అండ్ సన్సు
పండ్ల కమీషన్ ఏజంట్సు
గరిశెపేరి, చిన్నబజారు, నెల్లూరు
ఫోన్ : 527, 733

- యాలము ప్రకటన -

నెల్లూరు అఫిషియల్ రిసీవరు కోర్టులో ఐ. పి. నెం. 15/74 సబ్ కోర్టు కావలి.

పోమవరపు గోవిందరెడ్డి S/o. వెంకురెడ్డి, పురిణి —ఇన్‌సాల్వెంటు

పై ఇన్‌సాల్వెంటుకు నెల్లూరు జిల్లా ఇందుకూరుపేట పంచాయితీలో చేరిన వెంకటపాలెం గ్రామములో గల భూములను నెల్లూరు అఫిషియల్ రిసీవరుగారి కోర్టులో తే 28-10-80 దిన పగలు 2 గం||లకు బహిరంగముగా వేలము వేయబడును. పాటదారులు ఆస్తి షెడ్యూలు, ఇస్తిహారు వగైరాలు ఈ ఆఫీసు పని వేళలలో తెలుసుకొనవచ్చును.

షరా:- పై భూములను ఇన్‌సాల్వెంటు గొల్లపె చలయ్యకు మరియు గంగపట్నం అంకమ్మగారికి తే 2-4-74 దిన చేసిన విక్రయము కావలి సబ్ జడ్జిగారిచే తేది 30-12-78 రద్దు చేయబడినది.

.టి. చలపతిరావు
అఫిషియల్ రిసీవరు.

నెల్లూరు ప్రి|| డి|| ము|| కోర్టులో
ఓ. ఎస్. నెం. 873/80

స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా నెల్లూరు బ్రాంచ్ —వాది.

Vs.

పెనుమెళ్ల సుశీలమ్మ వగైరా - ప్రతివాదులు - 1, 2, 4 వారికి నోటీసు -

1. పెనుమెళ్ల సుశీలమ్మ W/o బుజ్జయ్య ఇందుకూరుపేట.
2. పేరిశాగం రామయ్య, S/o సుబ్బరామయ్య, ఇందుకూరుపేట.
4. బొమ్మిశెట్టి రామయ్య, S/o మునయ్య, ఇందుకూరుపేట.

ఇందుమూలముగ మీకు తెలుపవలసినదేమనగా పై నెంబరున వాదికి రావలసిన బాకీ మొత్తము రూ. 1,021-69 పై|| వసూలుకొరకు మీమీదను దావా దాఖలు చేసియున్నారు. సదరు దావా నోటీసు మీకు జారీ అయి తే 29-10-80 దిన వాయిదా వేయబడినది. సదరు తే 29-10-80 దిన మీరు పై కోర్టుకు ఉదయం 10 గం||లకు హాజరై ఆక్షేపణలున్న యెడల స్వయముగా గాని వకీలు ద్వారా గాని తెలుపుకొనవచ్చును. లేని యెడల కేసు ఏకపక్షముగా తీర్మానించబడును.

.యం. గోపాలాచారి,
వాది అడ్వకేటు.

మాటకచేరి

[2వ పేజీ తరువాయి]

గ్రంథాన్ని, భారతదేశ సాంస్కృతిక చరిత్ర, సామాజిక పరిస్థితులు, స్వాతంత్ర్య పోరాటం వగైరా దారిత్ర కాంశాలన్నీ ఇందులో గ్రంథస్థమై వున్నాయట. ఇంకా, భారతదేశ చరిత్రలో మహిళలు నిర్వహించిన పాత్రకూడా యిందులో ప్రదర్శించబడి వుందట ఇటువంటి విషయాలన్నిట్నీ గ్రంథస్థం చేయడానికి ఇందిరాగాంధీ కంటె అర్హులు, సమర్థులు ఈ 'చతుర్దిగంత మహీతలంబు'న ఎవరూలేరని; ఆమె గొప్ప దీక్షతో అధ్యయనంతో ఈ పుస్తకం రాసిందని అంటూ "Written with a deep dedication, this historic book exhaustively depicts the Indian Way of Life- its people, its customs, its culture and tradition" అని కూడా చెప్పుతున్నారు. పైగా ఇందులో జీన్ దాయి సౌ అనే గొప్ప ఫోటోగ్రాఫర్ పదిహేనేళ్ళు ఈ దేశంలో వుండి, యిక్కడి జీవన విధానాన్ని, ఆచారవ్యవహారాల్ని అకళింపు చేసికొని, అద్భుతంగా, అపూర్వంగా, అద్వితీయంగా, అనన్యసామాన్యంగా తీసిన ఛాయాచిత్రరాజములు కూడా దర్శనమిస్తాయట.

—ఇదండీ ఇందిరాగాంధీగారి మహాగ్రంథం. అది వ్రాసింది ఇందిరాగాంధీగారి పుస్తకంగనుక ప్రశంసలతోపాటు, కనకవర్షంకూడా కురిపిస్తుందనడంలో సందేహం ఏమాత్రంలేదు. ఎవరు కొంటారు అంత ఖర్చుచేసి-అని అడక్కండి. అది మార్కెట్లోకి రావాల్సేగాని, వేడిపకోడీలమాదిరి ఎగిరిపోతాయని బల్లగుద్ది మరీచెప్పవచ్చు. వరి కనీసం లక్షప్రతులు అమ్ముడుపోయినా, నాలుగుకోట్ల రూపాయలు. అందులో రచయిత్రికి ఎంతలేదన్నా కోటిరూపాయలైనా రాయల్టీ వచ్చితీరుతుంది. అదీ మన నోషలిస్టు ప్రధానికి పుస్తకం పేరులో మనం యివ్వబోయే చిరుకానుక!

దేశంలో పుస్తక ప్రచురణ దాదాపు దుస్సాధ్యంగా తయారైపోయింది. కాగితం ధర, అచ్చు ఖరీదు విపరీతంగా పెరిగిపోవడంవల్ల, ఇక వ్రాతప్రతులకు కుంకుమపూజ చేసుకోవడం తప్ప, అచ్చువేయించుకొనే అవకాశంలేదు. పైగా, గురజాడ అప్పారావుగారన్నట్లు, ఈ దేశంలో గ్రంథకర్తలే ప్రచురణ కర్తలు కావల్సివస్తుంది గనుక సాదాసీదా రచయితలకు పుస్తక ప్రచురణ గగనకుసుమమై పోతూంది.

ఈ పరిస్థితుల్లో ఇందిరమ్మ పుస్తకం రూ. 400 లంటే గుండెలు బాదుకోవడం తప్ప చేయగల్గిందేమీలేదుకదా?

* * *

"శంకరాభరణం" సినిమామీద ఎవరో ఒక మహానుభావుడు ఎం. ఫిల్ చేయబోతున్నాడట-అనంతపురం ఎస్. కె. సెంటర్ కాబోలు! తెలుగుసినిమాస్థాయి అంత ఎత్తుకు ఎదిగినందుకు సంబరపడాల్నో, లేక మన యూనివర్సిటీల్లో ఎంఫిల్లులు, పిహెచ్‌డీలస్థాయి అంత దిగజారినందుకు విచారించాల్నో తెలియడుగానీ, మొత్తానికి ఒక తెలుగుసినిమామీద - ఆమాటకొస్తే భూలోకంలో భారతీయ చలనచిత్రలోకంలో ఏసినిమామీదైనా- యూనివర్సిటీ స్థాయిలో రిసెర్చి జరగడమంటూ ఇదే మొదటిసారి.

'శంకరాభరణం'లో ప్రతిబింబించిన భారతీయ సంస్కృతి సంప్రదాయాలమీద కాబోలు ఆయన రిసెర్చి సాగుతూందట.

ఇంతకూ 'శంకరాభరణం'మీద విద్యావంతుల్లో సైతం యింత మోజెందుకో ఈ కాలమిస్టుకు అర్థంకాదు. ఏనాటికి భారతీయ సంస్కృతి, సంప్రదాయం అనే పెద్ద విషయాలజోలికి ఏమాత్రం పోకుండా తీసిన కొత్తఫార్ములా చిత్రం ఇది. రావికొండలరావు గారన్నారట- కళలను ప్రజల దగ్గరికి తీసుకుపోవాలని అందరూ ప్రయత్నిస్తుంటే, ఈ 'శంకరాభరణ' మేమిటి-దూరంగా తీసుకుపోతూందే అని! ఈవ్యాఖ్య ఒక్కటిచాలు, 'శంకరాభరణం' గొప్పతనం తెలియజేయడానికి!

'శంకరాభరణం' లోని లోపాలను గూర్చి- విమర్శించినందుకు ఈ కాలమిస్టుమీద యింకా చాలామందికి చాలా కోపంగా వుంది. కాబట్టి ఆ విమర్శను యింకా పొడిగించి, మరింత కోపానికి గురికావడం ఎందుకు? ఐనా ఆ పరిశోధకుడెవరో, ఆయన పరిశోధనలో తిరిగి యిసుమున తైలంబు దీయవచ్చు నన్నట్లు 'శంకరాభరణం'లో ఏ భారతీయ సంస్కృతీ సంప్రదాయాలు బయట పడ్తాయో వేచి చూద్దాం! ★

సంజయ్ సమాధి

(2వ పేజీ తరువాయి)

రాగా-తమవద్దగలబనాదికి జీవనాధారమైపోయిన వరి గొల్లుమన్న శివసేన అఘాయిత్యాలు ఈబాపతువే- ఇరాన్-ఇరాక్ కలహాకారణాలు. అవి రాష్ట్రాలు-ఇవి రాజ్యాలు!

రాజ్యాలమధ్య మంటలులేస్తే, త్వరగా ఆరవు

అందరికంటె మనకు వచ్చేబాధ ఎక్కువైపోయింది. ఇంధనం ఇరాక్-ఇరాన్ రెండూ అధికంగా మనకు సప్లయి చేస్తున్నవి. అది కరువైతే మనకష్టాలు చెప్పతరంకాదు.

కాని, మనంచెబితే వినేధోరణిలో ఆ రాజ్యాలులేవు.

ఈవారం....

(2 వ పేజీ తరువాయి)

వరుసచెందలో చెప్పలేముకాని, ప్రాణాలు కోల్పోయిన యువకులమాత్రం వరుసగా. -కోథ ముషార్ (18), శంకర్ ముషార్ (25), జాకుర్ముషార్ (20), బుద్ధ ముషార్ (30)!

ఆఖరిద్దరూ అర్భకులు, లాఠీలకే చచ్చారు. మొదటివారు దౌర్భాగ్యులు-గుర్రంతెక్కలతో చితకతొక్కితేగాని చావలేదు. ఇక మిగిలినవాడికి- స్వీరుగాపోయే భోరీను వ్యానుమీదనుంచి క్రిందకు త్రోయించుకొని మరీ చావమని వ్రాసిపెట్టారు దేవుడు!

ఈ కిరాతకత్వంనుంచి ఆ కుచేలపురం ఏనాటికి కోలుకోలేదేమో!

ఇది కథకాదు, కథగా ముగిసిన ఒక దౌర్భాగ్యపు గ్రామం దయనీయ స్థితి! ఆ గ్రామం పేరు 'కర్ సేర్వా' బీహార్ రాష్ట్రానికి చెందిన సహారాం నియోజకవర్గంలోని ఒక పేనపల్లె ఇది సహారాం అంటే తెలుసుకదా-హరిజన ఉద్ధారకుడు కంకణం కట్టుకున్న హరిజన నాయకుడు, జగ్జీవన్ రాం స్వంత నియోజకవర్గం, జూన్ 28 తేది ఈ ఘటన జరిగితే, ఇప్పటికి దానిమీద చర్యలేదు, అసలాప్రయత్నమే లేదనడం బాగుంటుంది.

భాగల్‌పూర్, నండిని, ఏ.కె. నగర్, రోహ్‌టక్, పరవనిహా.... ఈ లిస్టులో చేరిన కొత్తపేరే ఈ కర్ సేర్వా' మన దేశంలో హరిజనుల కిరాతక చర్యలన్నింటికీ ఈ ఊళ్లు కొండగుర్తులు. వారి వర్ణ రావ రాజకీయాన్ని బట్టబయలు చేసిన సార్వభౌములు. అంతే!

మొరార్జీ వ్యామోహం

పదవీవ్యామోహానికి, వయసు లేదులందవని మొరార్జీదేశాయ్ మరొకసారి రుజువుచేయబోతున్నారు. ఎవరో జ్యోతిష్యుడు మీకు రజతోత్సవాలతో అంత్యక్రియలు జరుగుతాయని చెప్పాడట. అందుకని తనకు మళ్ళీ పదవి వస్తుందని దేశాయ్ ఆశపడుతున్నాడట. దీని కొరకు ముహూర్తంకూడా- 1984 లో తను ప్రధానమంత్రి అవుతాడట ఎంచేత? ★

నెల్లూరు సినిమాలు

శ్రీరామ్	: నవాబ్ సాహెబ్
వినాయక	: గూటికోవిరామచిలుక
రంగమహల్	: లవకుశ
శేష్‌మహల్	: కాంతి
సుందర్ డీలక్స్	: బందోబు - గుండమ్మ
రాధ	: రాముడు పరశురాముడు
మాధవ్	: చుట్టాలున్నారుజాగ్రత్త
కనకమహల్	: మొనగాడు
శ్రీనివాస్	: రాము
న్యూటాకీస్	: మదనమంజరి
లీలామహల్	: బెబ్బులి
అనిత	: రాముడు పరశురాముడు
వెంకటేశ్వర	: అగ్గిపిడుగు
కృష్ణ	: Return of the Dragon
కావేరి	: పిల్ల జమీందార్
కల్యాణి	: కొడుకులున్నారుజాగ్రత్త
విజయమహల్	: నాగమోహిని
విజయలక్ష్మి	: వాళ్ళిద్దరి ప్రేమలీలలు ★

పంచాంగం

ఆశ్వయుజమాసము

అక్టోబరు 9 తేది మొదలు నవంబరు 7 తేది వరకు ఆశ్వయుజమాసము.

చిత్తకార్తె

అక్టోబరు 10 తేది పగలు 11-55 గంటల మొదలు 23 తేది తెల్లవారుజాము 4-35 గంటలవరకు చిత్తకార్తె వుండును.

దశరాపండుగలు

అక్టోబరు 15 బుధవారం సరస్వతీపూజ
,, 17 శుక్రవారం దుర్గాష్టమి, కాళీపూజ
,, 18 శనివారం మహర్నవమి, విజయదశమి

అక్టోబరు తిథులు

11 శని విదియ ఉ. 10-11 గం. వ.
12 ఆది తదియ మ. 11-56 గం. వ.
13 సోమ చవితి మ. 1-18 గం. వ.
14 మంగళ పంచమి మ. 2-39 గం. వ.
15 బుధ షష్టి మ. 3-13 గం. వ.
16 గురు సప్తమి మ. 3-19 గం. వ.
17 శుక్ర అష్టమి మ. 2-59 గం. వ.

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి ★

In the Court of the Subordinate Judge of ADONI

E. P. No. 10/74 in O. S. No. 47/64

Between :-

Obulareddy Narayana Reddy .. Plaintiff [D. Hr.]

And

S. Narayana Swamy ...Defendant [J. Dr.]

Whereas the above named decree-holder has brought the schedule Mentioned properties for sale for the realisation of the decree amount in the above suit. The sale will be conducted by the court on 4-11-1980 from 11-00 A. m. to 5-00 P. M. in the court premises. The intended bidders can come and bid in the auction under the conditions of the proclamation.

SCHEDULE

House and open space on either side of Govardhana Talkies situated in Alur Panchayat in the registration district of Kurnool and the sub-registration district of Alur

1. House Door No 284, in Ward No 4. Boundaries : East- House of Sudarsana Rao and Boya Narasappa. West- Alur Hathibelagal Road. North- Houses of Sanjeeva Reddy and Pothappa, South- House and open site of Narayana Swamy.

D. Hr. Value : Rs 5000, Amins Value : Rs 15000

2. Open site 'A' in 4th Ward (East to Theatre) Boundaries : East- Nagaradona Lokireddy, Thimma Reddy houses West- Cinima Theatre, North- Guntakal Alur Road, South- Harijana Houses. Measurments : East-West : 100 feet or 7-52 meters, North-South : 190 feet or 15-00 meters.

D. Hr. Value- Rs 750, Amins Value- Rs 2000.

3. Open site 'B' in 4th ward [west to theatre] Boundaries : East- Cinima Theatre, West- House of Hanumanthappa and Sussain Sab, North- Alur Guntakal Road, South- Ananda Thirtha Char's field Mesurments : East-West : 100 feet or 7-52 meters; North South : 240 feet or 18-28 meters.

D. Hr. Value- Rs 650, Amins Value- Rs 3000.

4. Land in Alur in Alur, Taluk S. No 491. Extent: 4-50, Taram: Rs 2-06, Hectors: 1.821, D. Hr. Value : Rs 3500, Amins Value : Rs 4000.

B. CHANDRASEKHARA REDDY,
B.A., LL B.,
Advocate for D. Hr.

హరిజన్

[9వ పేజీ తరువాయి]

వస్తారు. తాను ఎక్కిన బండిలో ఎక్కడా నికి తిరస్కరించిన బ్రాహ్మణ వితంతువు ప్రవర్తనలోని అంతరార్థాన్ని తొలిరుచి చూస్తారు అనంత్.

అనంత్‌కు మంచి ఉద్యోగం అవుతుం దని, ఆతనితోపాటు కుటుంబం అంతా పట్నంవెళ్ళి సుఖపడవచ్చని అతని తల్లి దండ్రులు చెల్లెలు, తమ్ముడు కలలు కంటూవుంటారు. అనంత్‌కు ఉద్యోగం అయితే, చెల్లెలు వైశాలికి మంచిసంబంధం లేవచ్చునికూడా అనుకుంటూవుంటారు.

ఊరిజాతర సందర్భంగా కర్రసాము ప్రదర్శన జరుగుతుంది. సర్పంచ్ నిష్కా రణంగా 'మాల' సోమయ్యను పరాభ విస్తారు. కర్రసాము సినిమాలో మళ్ళీ మళ్ళీఅక్కడక్కడాకనిపిస్తూనేవుంటుంది. 'మాంటేజ్' శిల్పంగా ఈ దృశ్యాలను దర్శకుడు వుపయోగించుకున్నారు. గతం లోని పరాక్రమానికి చిహ్నమైన కర్రసాము ఇప్పుడు కేవలం ప్రదర్శనకు మాత్రమే పనికివస్తున్నది. ఇది హరి జనులస్థితికి ఒక ప్రతీక.

అనంత్ తండ్రితోపాటు భూస్వామి గురవయ్య వద్దకు ఉద్యోగప్రయత్నంలో వెళ్తాడు. అక్కడ అవమానం ఎదు రౌతుంది. పెళ్ళివిందులో అనంద్ తమ్ముడు నారిగాణ్ణి బయటకు గెంటి వేస్తారు. వైశాలి చెవిదుద్దులు విడిపించుకో బోతే, అనుకున్నదానికంటే అధికవడ్డీ అడుగుతుంది వడ్డీవ్యాపారి. అనంత్ తమ కోడెదూడను ఎందుకు కొట్టారని విచారించ బోతే, బెదరించి పంపుతాడు భూస్వామి. ఇవన్నీ గ్రామాల్లో హరిజనుల స్థితికి వ్యాఖ్యానాలు. మీరయ్య చిన్న దొంగ తనం నేరానికి చిత్రహింసలకు గురౌ తాడు. గడ్డివామి తగలబెట్టింది సర్పంచ్ మనుషులేనని నిజం చెప్పినందుకు అనంత్ పోలీసులపాలౌతాడు. ఈ చిన్నసంఘటన ల్లోంచి ప్రేక్షకులు తమ ఊహనుబట్టి ఎంతైనా వ్యాఖ్యానించుకోవచ్చు.

అనంత్‌కు ఉద్యోగంవస్తే తనకుమంచి సంబంధం వస్తుందని ఊహించిన వైశాలి నమ్మకం వమ్మైపోతుంది. అంతవరకూ తిరస్కరిస్తూ వచ్చిన ఒక ఆడపిల్లలమెంట పడే జాలాయికి ఆమె లొంగిపోతుంది. ఈ దృశ్యం తెరపై కేవలం ఒక సూచనతో చూపుతాడు దర్శకుడు. వైశాలి ఆ యువ కుని ముందు నిలుచుంటుంది; క్రమంగా తెరపై చీకటి వ్యాపిస్తుంది. ఆమెజీవితంలో లాగే.

హరిజన చిత్రంలో చిత్తశుద్ధితో గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో వున్న కులి, వర్గ వ్యవస్థను విశ్లేషించి చూపడానికి దర్శకుడు ప్రయత్నించాడు. దర్శకుడు తన సూత్రీ కరణను ఏమాత్రం విస్తరించకుండా ప్రేక్షకుల ఆలోచనకే వదిలిపెట్టారు. హరిజన యువకుడు కూర్చున్న బండిలో బ్రాహ్మణవితంతువు కూర్చోడానికి నిరాక రించడం, జాతర సందర్భంగా నిష్కార ణంగా సోమయ్య అనే 'మాల'పై గ్రామ సర్పంచ్ చేయి చేసుకోవడం, విందులో విద్యావంతుడైన అనంత్‌కు అత్యంతరం చెప్పని పెద్దలు నారిగాణ్ణి బైటకు గెంటడం మొదలైన సంఘటనలన్నీ కులవ్యవస్థకూ హరిజనుల స్థితికి నిదర్శనాలే. అట్లాగే గ్రామంలోని భూస్వాముల మధ్యవున్న కక్షలు హరిజనవాడకూ ప్రాకి వాడను రెండుగా చీలుస్తాయి.

ఈచిత్రంలో మామూలు సినిమాలలో లాగా కథావిధానం కనిపించదు. పైగా సంప్రదాయ సినిమా పోకడలన్నింటినీ తిరస్కరించి, డాక్యుమెంటరీ విధానాన్ని ఆశ్రయించారు. కెమెరా ప్రకృతిలోని సమృద్ధిని, సహజసంపదలను ఒకవైపు మాలపల్లెలోని దుర్భరదారిద్ర్యాన్ని మరొక వైపు ఒకేసారి చూపుతుంది. మాలపల్లె యువత పునీభవించిన విస్తరం, నిరాశ, అదర్శ్యం చిత్రీకరణలోకూడా చూపించారు. దాదాపు ప్రతిదృశ్యం ఘనీభవించి, చలన రహితంగా కన్పిస్తాయి. హరిజనుల జీవి తాలకు సంకేతంగా, చిత్రీకరణ చాలా మెల్లగానడుస్తుంది. ఈ నెమ్మదితనం దర్శకుడు కోరితెచ్చిపెట్టుకున్న శైలీ విశేషం.

సినిమా 'లోకీ' (Low Key) లో అరంభం అవుతుంది. హరిజనపల్లె రాత్రి పూట దృశ్యంతో సినిమా మొదలవుతుంది. అంతటా దట్టంగా వ్యాపించిన తిమిరంలో, పీడల్లాగా కనిపించే గుడిసెలూ, వాటి నిట్టూర్పుల్లాగా గుడిసెకప్పులపైకి ఎగసే పొగ....సినిమాలో చాలాభాగం రాత్రివేళ, 'లో కీ' ఫోటోగ్రఫీలోనే నడుస్తుంది. సినిమా ముగింపులో ఇందుకు భిన్నంగా క్రమంగా ఫోటోగ్రఫీ 'హై కీ' (High Key) లోకిమారి క్రమంగా తెరంతా వెలుగైపోతుంది.

చలనంలేకుండా నిలిచిపోయిన తాటి చెట్లూ పారేపంటకాలవ, కర్కశధ్వనులు చేస్తూ మాటిమాటికి కనిపించే రెండెద్ల బండ్లూ దర్శకుడు హరిజనుల జీవితానికి ప్రతీకలుగా ఎన్నుకున్నారు.

కొన్నిచోట్ల అవసరంగాను, కొన్ని చోట్ల అనవసరంగానూ ఆయాదృశ్యాలను సాగదీశాడు. పల్లెలో యువకుల చీట్లాట దృశ్యం తప్పకుండా అంత సుదీర్ఘంగా నడవవలసిందే. అనంత్ ముఖాన మసి పులమటం చూపడమే ఆదృశ్యంలో ముఖ్యమైన ఘట్టం. పెండ్లి ఊరేగింపులు, సూర్యాస్తమయాలు, సూర్యోదయాలు విజంగా విసుగు కలిగించాయి. గోదార్డ్, రేక మరి ఒకరో అనుసరించిన శిల్పం పూర్తిగా ప్రజలకు క్రొత్తది కావడం మూలాన ఈ చిత్రాన్ని కనీసం సాను భూతితో కూడా చూడలేకపోయారని అని పిస్తుంది. సామాన్య ప్రజలకోసం ఉద్దే శించబడ్డ ఇటువంటి చిత్రాలు వాళ్ళకు ఎంతవరకు బోధపడుతుతాయనే అంశం మాత్రం చర్చనీయమే. ★

దాసరి హిందీ చిత్రాలు

(9 వ పేజీ తరువాయి)

అనుసృష్టి (Transcreation) అని పి స్తుంది. అంతగా బాపుముద్ర వుందీచిత్రం మీద.

నెల్లూరీయులు శ్రీ గునుపాటి హరి శ్చంద్రారెడ్డి, శ్రీ ఎ. రాఘవరెడ్డి ఈచిత్రం నిర్మిస్తున్నారు. ★

మా రెడ్డిగారు

(9 వ పేజీ తరువాయి)

నెత్తేసేవారు. వారి పొగచుట్టలాగానే వారి పాటకూడా ప్రక్కనుండేవారికి కైపెక్కిం చేది.

మా రెడ్డిగారికి నేనంటే ఎంత ప్రేమ! వారు బ్రతికియున్నంతవరకు సౌహృదయం పల్లవించకుండా వారినితలంచిందిలేదు. ఇకనో కంటతడిపెట్టకుండా ఆయన పేరు స్మరించలేను.

భారతీయ నాటక కళను త్రికరణశుద్ధిగ ఆరాధించవలెననే నా ఆశయంలో మా రెడ్డిగారు సంపూర్ణముగా ఏకీభవించేవారు వావలెనేవారున్నూసంస్కరణకర్తిముఖులు ముందుచూపే కలవారు. తెనాలిలో 'విజయ నగర సామ్రాజ్య పతనం' ప్రదర్శిస్తూ, హరిజనుల నాటకరంగంమీద రావటానికి అదే తొలుచూరి. ఆరోజునమా ఇద్దరికీ కలిగిన సంతోషం వేరే అడగాలి! అమరు నాడు ఇల్లారిసుంచి (ఎక్కడి ఇల్లారు, ఎక్కడి తెనాలి!) కమ్మటి బ్రేపెరుగు తెప్పించారు. హరిజనులతో కలిసి ఆప్యా యంగా అందరం ఆరగించాము.

ఇటీవల కొంతకాలంగా రెడ్డిగారి ఆరోగ్యం సడలింది. క్రమక్రమంగా క్షీణిస్తూవచ్చారు, తిరిగి కోలుకోనేలేదు. ఈమధ్య నేనొకమారు నెల్లూరులో రామ దాసు నాటకం ప్రదర్శించినప్పుడు రెడ్డి గారు అస్వస్థులై వుండికూడా, నాటక ప్రదర్శనానికి దయచేశారు. మీ 'కబీరు' పాత్రను మరొకమారు సందర్శించాలి అన్నారు. అప్పుడు వారి ముఖంలో కలిగిన ఆనందం నేను మరచిపోలేదు. కాని, దైవం అన్యధాతలిచాడు. స్వర్గంలో వుండే గంధర్వులు రెడ్డిగారికి భూమి మీద కలిగిన కీర్తినిచూచి, ఓర్వలేక తమదగ్గరకు రప్పించుకొని వుంటారు. 'కృష్ణదేవరాయలతో దివికేగ లేక పెద్దన బ్రతికి యున్నటుగా' గా కలిసి రెండవ అవతారం పరిసమాప్తి అయింది. రామదాసు ఒంటవాడైనాడు. సోదరి సతోజా లేనేలేదు. 'కపిలవాయి' కంఠమైనా రాదు. శేషగిరి పేరు మాసి పోయింది. రెడ్డిగారుకూడా మనల్ని విడిచి వెళ్ళేరు. ఆంధ్ర నాటకరంగానికి ఆశని పూతాల ఈ నష్టాలు. అవదుద్ధారకుడూ ఆశ్రిత పక్షపాతియైన ఆకృష్ణదొక్కడే ఆంధ్ర నాటకరంగాన్ని ఉద్ధరించాలి-నేటి సినిమారంగంమీద తన పాత్రాళిన యా దాహాన్ని గాంచిఉపితుడు కాకపోలేను! ★

ఒంగోలు సబార్డినేటు జడ్జికోర్టులో
ఓ. పి. నెం. 44/80

బొలినేని వెంకటేశ్వర్లు —పిటిషనరు

Vs

బొలినేని శీతాలక్ష్మి —రెస్పాండెంటు
D/o. కొప్పూరి వెంకటసుబ్బయ్య, పోస్టల్‌కాలని, నెల్లూరు.

పిటిషనరు పై నెంబరు పిటిషను విడా కుల నిమిత్తమై దాఖలుచేయగా రెస్పాం డెంటు నోటీసునిమిత్తమై 22-10-1980 తేదికి వాయిదా వేసియున్నారు, సదరు వాయిదా తేదీన మీరు (రెస్పాండెంటు) స్వయముగాగాని, లేక ప్లీడరుద్వారాగాని హాజరుకావలసినది. లేకున్న మీ పరోక్షము నందు పిటిషను తీర్మానించబడును.

—పుట్లి వెంకటసుబ్బయ్య,
అడ్వకేటు, ఒంగోలు

నెల్లూరు అ॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో
ఒ. ఎస్. నెం. 842/1980

స్టేట్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా
నెల్లూరు టవున్ -వాది.

Vs.

చక్రం సంజీవమ్మ వగైరా -ప్రతివాదులు.

- 2వ ప్రతివాదికి నోటీసు -

2. తిరుపైపాటి సూర్యప్రకాశరావు S/o సంజీవయ్య, వెంకటేశ్వరపురం, నెల్లూరు జిల్లా.

ఇందు మూలముగా మీకు తెలుపడ మేమనగా పై నెంబరున వాదికి రావలసిన బాకీ మొత్తము రూ. 516-14 పై రాబట్టు కొను నిమిత్తమై మీ మీద దావా చేసి యున్నారు. సదరు దావా నోటీసు నిమి త్తమై తే 27-10-80 దికి వాయిదా వేయ బడియున్నది. సదరు తే 27-10-80 దిన మీరు పై కోర్టులో ఉదయం 10 గంటలకు హాజరై అక్షేపణలున్న యెడల స్వయ ముగా గాని వకీలు ద్వారా గాని తెలుపు కొనవచ్చును. లేని యెడల సదరు కేసు పరోక్షముగా తీర్మానించబడును.

-యం. గోపాలాచారి,
వాది అడ్వకేట్.

నెల్లూరు ప్రి॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో
ఓ. ఎస్. నెం. 1005/80

స్టేట్ బ్యాంకు ఆఫ్ యిండియా
నెల్లూరు టవున్ -వాది.

గొల్ల యాదాది వగైరా -ప్రతివాదులు.

- 2వ ప్రతివాదికి నోటీసు -

2. మన్నెపల్లి సుబ్బయ్య S/o వెంకయ్య ముదివర్తి, నెల్లూరు.

ఇందుమూలముగా మీకు తెలుపడ మేమనగా పై నెంబరున వాదికి రావలసిన బాకీ మొత్తము రూ. 618-14 పై రాబట్టు కొను నిమిత్తమై మీ మీద దావా చేసి యున్నారు. సదరు దావా నోటీసు నిమి త్తమై తే 29-10-80 దికి వాయిదా వేయ బడినది సదరు తే 29-10-80 దిన మీరు పై కోర్టులో ఉదయం 10 గం॥ హాజరై ఆక్షేపణలు వున్న యెడల స్వయముగా గాని, వకీలుద్వారాగాని తెలుపుకొన వచ్చును. లేని యెడల సదరు కేసు పరో క్షముగ తీర్మానించబడును.

-యం. గోపాలాచారి,
వాది అడ్వకేట్.

నెల్లూరు ప్రి॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో
ఒ. ఎస్. నెం. 1043/1980

స్టేట్ బ్యాంకు ఆఫ్ యిండియా
నెల్లూరు టవున్ -వాది.

యండ్ల కొండయ్య వగైరా -ప్రతివాదులు

- 1, 2, 3 ప్రతివాదులకు నోటీసు -

1. యండ్ల కొండయ్య, S/o సుబ్బయ్య వెల్లంపల్లి, నెల్లూరు జిల్లా.
2. చలంచెర్ల ఆదిశేషయ్య, S/o చిన రమణయ్య, వెల్లంపల్లి నెల్లూరుజిల్లా.
3. చల్లంచెర్ల చినరమణయ్య S/o రామయ్య, వెల్లంపల్లి, నెల్లూరు జిల్లా.

ఇందుమూలముగా మీకు తెలుపడ మేమనగా పై నెంబరువ వాదికి రావల సిన బాకీ మొత్తము రూ 1,021-90 పై రాబట్టుకొను నిమిత్తమై మీ మీద దావా చేసియున్నారు. సదరు దావా నోటీసు నిమి త్తం తే 3-11-80 ది వాయిదా వేయబడి నది. సదరు తే 3-11-80 దిన మీరు పై కోర్టులో ఉదయం 10 గంటలకు హాజరై ఆక్షేపణలు ఉన్న యెడల స్వయముగా గాని, వకీలు ద్వారా గాని తెలుపుకొన వచ్చును. లేని యెడల సదరు కేసు పరో క్షముగా తీర్మానించబడును.

-యం. గోపాలాచారి,
వాది అడ్వకేటు.

నెల్లూరు ప్రి॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో
ఓ. ఎస్. నెం. 258/80

స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా
నెల్లూరు టౌన్ —వాది

ఎస్. మస్తానయ్య వగైరా—ప్రతివాదులు
1, 2, 3 ప్రతివాదులకు పీ నోటీసు

1 సోదం మస్తానయ్య S/o శేషయ్య
చెరికల, నెల్లూరు

2 నాళగిరి నరసమ్మ W/o నరసయ్య
చెరికల, నెల్లూరు

3 విద్వలూరుమీరయ్య S/o మస్తానయ్య
చెరికల, నెల్లూరు

ఇందుమూలముగ మీకు తెలుపడమే మనగా పైనంబరున వాదికి రావలసిన బాకీ మొత్తము రూ 1,022-18 పై రాబట్టు కొను నిమిత్తమై మీమీద దావా చేసి వున్నారు, సదరుదావా నోటీసు నిమిత్తమై తే 28-10-80 దికి వాయిదా వేయబడి వున్నది. సదరు తే 28-10-80 దిన మీరు పై కోర్టులో ఉదయం 10 గం. హాజరై ఆక్షేపణలు వున్నయెడల స్వయముగ గాని, వకీలుద్వారా గాని తెలుపుకొన వచ్చును. లేనియెడల సదరుకేసు పరోక్ష ముగా తీర్మానింపబడును.

—యం. గోపాలాచారి
వాది అడ్వకేటు.

నెల్లూరు అ॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో
ఒ. ఎస్. నెం. 168/1980

స్టేట్ బ్యాంకు ఆఫ్ యిండియా
నెల్లూరు టవున్ -వాది

Vs.

వట్టి పోలిరెడ్డి వగైరా -ప్రతివాదులు.

- 1, 2, 3 ప్రతివాదులకు నోటీసు -

1. వట్టి పోలిరెడ్డి S/o రామయ్య, వెల్లంపల్లి నెల్లూరు జిల్లా.
2. కావలగిరి పిచ్చయ్య S/o సుబ్బయ్య వెల్లంపల్లి నెల్లూరు జిల్లా.
3. ఎస్. కె. మీరాసాహెబ్, S/o ఇస్మాయిల్ సాహెబ్, వెల్లంపల్లి, నెల్లూరు జిల్లా,

ఇందు మూలముగా మీకు తెలుపడ మేమనగా పై నెంబరున వాదికి రావలసిన బాకీ మొత్తము రూ. 1022-10 పై రాబట్టుకొను నిమిత్తమై మీ మీద దావా చేసియున్నారు. సదరు దావా నోటీసు నిమి త్తమై తే 24-10-80 దికి వాయిదా వేయ బడినది. సదరు తే 24-10-80 దిన మీరు పై కోర్టులో ఉదయం 10 గం॥ హాజరై ఆక్షేపణలున్న యెడల స్వయముగా గాని, వకీలు ద్వారా గాని, తెలుపుకొనవచ్చును లేని యెడల సదరు కేసు పరోక్షముగా తీర్మానించబడును.

-యం. గోపాలాచారి,
వాది అడ్వకేటు.

నెల్లూరు అ॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో
ఓ. ఎస్. నెం, 1062/1980

స్టేట్ బ్యాంకు ఆఫ్ యిండియా
నెల్లూరు టవున్ -వాది.

Vs.

పైగుంట లింగయ్య వగైరా -ప్రతివాదులు

- 3వ ప్రతివాదికి నోటీసు -

3. నప్పూరి వెంకయ్య, S/o అప్పయ్య, వెంకటేశ్వరపురం, నెల్లూరు జిల్లా.

ఇందు మూలముగా మీకు తెలుపడ మేమనగా పై నెంబరున వాదికి రావలసిన బాకీ మొత్తము రూ. 516-18 పై రాబట్టు కొను నిమిత్తమై మీ మీద దావా చేసి యున్నారు. సదరు దావా నోటీసు నిమి త్తమై తే 1-11-80 దికి వాయిదా వేయ బడియున్నది. సదరు తే 1-11-80 దిన మీరు పై కోర్టులో ఉదయం 10 గం॥ లకు హాజరై ఆక్షేపణలు వున్న యెడల స్వయముగ గాని వకీలు ద్వారా గాని, తెలుపుకొనవచ్చును. లేని యెడల పరో క్షముగా తీర్మానించబడును.

-యం. గోపాలాచారి.
వాది అడ్వకేటు.

నెల్లూరు ప్రి॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో
ఓ. ఎస్. నెం 865/80

స్టేట్ బ్యాంకు ఆఫ్ యిండియా
నెల్లూరు టవున్ -వాది.

Vs.

దూడల నరసయ్య వగైరా -ప్రతివాదులు.

- 3వ ప్రతివాదికి నోటీసు -

3. చక్రం సంజీవమ్మ W/o క్రిష్ణయ్య, వెంకటేశ్వరపురం, నెల్లూరు.

ఇందు మూలముగా మీకు తెలుపడ మేమనగా పై నెంబరున వాదికి రావలసిన బాకీ మొత్తము రూ. 516-14 పైసలు రాబట్టుకొనే నిమిత్తమై మీ మీద దావా చేసియున్నారు. సదరు దావా నోటీసు నిమి త్తమై తే 3-11-80 దికి వాయిదా వేయ బడినది. సదరు తే 3-11-80 దిన మీరు పై కోర్టులో ఉదయం 10 గం॥ హాజరై ఆక్షేపణలు వున్న యెడల స్వయముగ గాని, వకీలు ద్వారా గాని తెలుపుకొన వచ్చును, లేని యెడల సదరు కేసు పరో క్షముగ తీర్మానించబడును.

-యం. గోపాలాచారి.
వాది అడ్వకేటు.

మళ్లీ రాజారాం పేరు?

[మొదటి పేజీ తరువాయి]

తీరాలి. అంతవరకే 11 తేది సమావేశం పట్ల అనుమానం కలుగుతున్నది.

కాని అసమ్మతీయులుమాత్రం 11 తేది కొత్త నాయకుని ఎన్నిక జరిగితీరుతుందనే నమ్మకంతోనే వున్నట్లున్నారు. పెండ్లి బాజామే: పెండ్లి ముహూర్తం నిర్ణయమైంది. కాని పెండ్లికొడుకు ఎవరైందీ మాత్రం తెలియడంలేదు.

నాయకుడుగా అంజయ్య జవాబు దాయమైపోయినట్లుగా వార్తలు వచ్చాయి; ఢిల్లీకి పోయిన రాజారాం 'సహకరించు' అనే అధిష్టానవర్గం సందేశంతో ఆకడదిగి హైదరాబాదు చేరుకున్నారు. అంజయ్య 10 తేది హైదరాబాదు వస్తున్నారని వార్త వచ్చింది. దాంతో అంజయ్య నాయకత్వంలో అనుమానం లేదనుకున్నారు. కాని నిన్న నేడు వినబడడం, ఆయన ది అనుమానంలో పడిపోయిందని అంజయ్య పక్షంగా ఒక ప్రతినిధివర్గం ఇందిరాగాంధీని కలుసుకున్నదని, నాయకత్వం విషయంలో తాను చివవలసింది ఏమీలేదని ఆమె వారికిచెప్పి పొగనంపిందని ఒక వదంతి. అంజయ్య పేరు ఖరారైవుంటే, మళ్ళీ రాయబారం పంపవలసిన అవసరం ఏమిటి?

అదీకాక అంజయ్యకు వ్యతిరేకంగా పనిచేసే శక్తులుకూడా కొన్ని వున్నట్లున్నాయి. అవి చురుగ్గా వ్యవహరిస్తున్నట్లున్నాయి. అంజయ్య వెనుకబడిన వర్గాలకు చెందినవాడని అందరి అభిప్రాయం. కాని కాపురెడ్డినని పూర్వం ఎప్పుడో అంజయ్య ఒక అఫిడవిట్ ఇచ్చివున్నాడట. ఆయన వ్యతిరేకులు ఇప్పుడు దాన్ని ఇందిరాగాంధీ ముందు పెట్టారని అసమ్మతివర్గం నుండి తెలుస్తున్నది. అదీగాక, మొన్న హైదరాబాదు వచ్చినప్పుడు అంజయ్య కాబోయే నాయకుడుగా అభినందన విందులు స్వీకరించడం, తన మద్దతుదారులకు తాను విందుచేయడం జరిగిందట. అగ్రనాయకత్వం దాన్ని ఆక్షేపణగా తీసుకున్నదంటారు. ఇటువంటి వ్యతిరేకాంశాలు మరి కొన్ని వుండవచ్చు. అందువల్లనే అంజయ్య అభ్యర్థిత్వం అనుమానంలో పడిందంటున్నారు

రెవిన్యూమంత్రి జనార్దనరెడ్డి చాలాపెద్ద ప్రయత్నం చేస్తున్నాడని, భూమ్యాకాశాలను కదలిస్తున్నారని మరొక వార్త. ఆయనకూడా ఒక డెలిగేషను ప్రధాన మంత్రివద్దకు పంపాడని, అంజయ్య ప్రతినిధి వర్గానికి వచ్చిన జవాబే, వీరికీ వచ్చిందని హైదరాబాదులో అనుకుంటున్నారు. హైదరాబాదునుండి మంత్రులు రంగారావు, పద్మనాభరాజు, నెల్లూరు శాసనసభ్యులొకరు హుటాహుటిగా ఢిల్లీ పోయారట. ఎందుకైందీ తెలియడంలేదు. ఏమైనా జనార్ధనరెడ్డిగారి ప్రయత్నం కూడా విఫలమైందని, నాయకత్వం ఆయనకు వచ్చే ప్రశ్నేలేదని అంటున్నారు.

మరి ఇక ఎవరు? అనూహితుడైన ఒక వ్యక్తి వరించవలసివస్తుందని వూహ. అత నెవరైందీ ఎవరి వూహకూ అందడంలేదు. రాజారాం తన ఆశ వదులుకొని ఢిల్లీనుండి తిరిగివచ్చారు. కాని నిన్న నేడు ఆయన్ను చూస్తుంటే కొత్త ఆశలు చిగురించినట్లు కనపడుతుంది. నాయకత్వంరేసులో తిరిగి ఆయన పేరుకూడా ప్రవేశించిందని, ఆయనకు అవకాశాలు మళ్ళీ మెరుగైనాయని తాజాగా చెప్తున్నారు. ఆధారమేమోమరి!

ఎన్నిక రేపే: అయినా అయోమయంగా అగమ్యగోచరంగా వుంది పరిస్థితి! ఏది జరిగినా ఆఖరి నిముషంలోనే జరగాలి, ఏమి జరిగేది చెప్పగలవారేలేరు!

★

శ్రీ రాజరాజేశ్వరి
పంచమీ నవరాత్రి మహోత్సవం

దర్గామిట్ట : : నెల్లూరు.

నెల్లూరు దర్గామిట్టలోనున్న శ్రీ రాజరాజేశ్వరి అమ్మవారి దేవస్థానమునందు నవరాత్రి మహోత్సవములు ఈనెల 10—10—80 తేది నుండి 18—10—80 తేది వరకు ప్రతిదినం ఉదయం 8 గంటల నుండి 11 గంటల వరకు పూజలు జరుపబడును. భక్తులెల్లరు ఈ మహోత్సవములో పాల్గొని శ్రీ అమ్మవారి కటాక్షములకు పాత్రులగుదురని ప్రార్థించుచున్నాము.

★ కార్యక్రమములు ★

తేది	వారము	తిధి	అలంకారము	ఉభయకర్తల పేర్లు
11-10-80	శనివారము	విదియ	భవాని అలంకారము	డా॥ మధుసూదనరెడ్డి, శ్రీమతి రజని (అమెరికా వాస్తవ్యులు)
12-10-80	ఆదివారము	తదియ	మీనాక్షి అలంకారము	శ్రీ దేవిరెడ్డి రాఘవరెడ్డి, ల్యాండ్ లార్డు
13-10-80	సోమవారము	పంచమి	అన్నపూర్ణ అలంకారము	శ్రీ యం గోపాల్‌నాయర్, అంబికా మోటార్ వర్క్స్
14-10-80	మంగళవారము	షష్ఠి	గజలక్ష్మి అలంకారము	శ్రీ రాజరాజేశ్వరి హోటల్, దర్గామిట్ట.
15-10-80	బుధవారము	సప్తమి	కాశీ అలంకారము	శ్రీయుతులు పి. కె. దొరస్వామినాయుడు, సుందరరాజులు అండ్ కో నెల్లూరు. గంగిశెట్టి అనసూయమ్మ లక్ష్మీపురం, నెల్లూరు.
16-10-80	గురువారము	అష్టమి	సరస్వతి పూజ	శ్రీ యన్. గోపాలరెడ్డి, ల్యాండ్ లార్డు, (రామమూర్తినగర్)
17-10-80	శుక్రవారము	నవమి	మహిషాసురమర్దిని మహానివపూజా పూర్ణాహుతి.	శ్రీమతి ఆనం అమ్మణమ్మగారు, ప్రొ॥ రంగమహల్.
18-10-80	శనివారము	దశమి	శ్రీ రాజరాజేశ్వరి అలంకారము సమ్మి పూజ, పార్వేట,	శ్రీ జి. గోపాలయ్యగారు, హోటల్ మురళీకృష్ణ.

★ హరికథలు ★

తేది		కథకులు	ఉభయకర్తలు
11-10-80	సా॥ 6-30 గంటలకు	వినుకొండ శ్రీ రామదాసు భాగవతార్	శ్రీ పి. కె. దొరస్వామినాయుడు.
12-10-80	,,	,,	శ్రీ వెంకటేశ్వరరావు East India Tobbaco co.
13-10-80	,,	,,	శ్రీ యం. గోపాలనాయర్, అంబికా మోటార్ వర్క్స్.
14-10-80	,,	,,	శ్రీ సైదా మధుసూదనరావు, సైదా ఇంజనీరింగు కంపెని, నెల్లూరు.
15-10-80	,,	,,	శ్రీమతి గంగిశెట్టి అనసూయమ్మ, లక్ష్మీపురం, నెల్లూరు.
16-10-80	,,	తెనాలి కుమారి కె. వాణిశ్రీ భాగవతారిణి	శ్రీ వై. విజయకుమార్, East India Tobbaco co.
17-10-80	,,	శ్రీ దేగా వెంకటసుబ్బయ్య భాగవతార్	శ్రీ మెసర్స్ మాగుంట రాఘవరెడ్డి అండ్ సన్స్, నెల్లూరు.
18-10-80	,,	శ్రీ ఈశ్వరశర్మ భాగవతార్	శ్రీ కె. వి. సుబ్బారెడ్డి యం. ఎల్. ఎ. నెల్లూరు.

★ పూలంగి సేవ ★

12-10-80	శ్రీ కవమల్లపూరి నారాయణశెట్టి, చిన్నబజారు, నెల్లూరు.	14-10-80	శ్రీ వి. శ్రీనివాసులురెడ్డి, విడవలూరు.
16-10-80	శ్రీ ఎన్. గోపాలరెడ్డి, రామమూర్తినగర్, నెల్లూరు.	18-10-80	మెసర్స్ మాగుంట రాఘవరెడ్డి అండ్ సన్స్, నెల్లూరు.

19-10-80 ఉదయం 11 గంటల నుండి పేదలకు అన్నదానము జరుగును.

— ట్రస్టీలు —

శ్రీ పి. రత్నస్వామి (స్థాపక అధ్యక్షులు) శ్రీ పి. కె. దొరస్వామినాయుడు (ఉపాధ్యక్షుడు) శ్రీ యం. గోపాలనాయర్ (సెక్రటరీ)

శ్రీ కె. శ్రీనివాసులు (మెంబరు) శ్రీ కె. పాండురంగం (మెంబరు) శ్రీ ఆర్ జి. గోవిందరాజులు (మెంబరు) డా॥ వి. సుబ్బరామయ్య (మెంబరు)

Edited Printed & Published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, Thipparajuvari Street, Nellore (A P)